

КВІТЕНЬ Ч. 4. APRIL 1973

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XXX. КВІТЕНЬ Ч. 4

Видає Союз Українок Америки
раз у місяць за винятком серпня
Редакторка — Уляна Любович

Редакційна Колегія:

Марія Барагура, Марта Бачинська,
Лідія Бурачинська, Любов Волинець,
Наталія Іщук, Світлана Луцька, Олександр Різник, Марта Тарнавська.
„Нашим малятам“, редагує Г. Черінь

Адреса Редакції:

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

Адреса Адміністрації:

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19131
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗСА і Канаді \$7.00
Піврічна передплата \$4.00
Річна передплата в Англії ... 2 ф. ст.
Річна передплата в Австралії .. 4 а. д.
Річна передплата у Франції ... 20 фр.
Річна передплата в Німеччині 15 н. м.
Річна передплата в Бельгії 200 б. фр.
Поодинокі число 80 центів

Календарець СУА

- 1 квітня — Розвагова імпреза „Наше Життя“ — 43 Відділ СУА у Філадельфії. Дохід на запасний фонд Н. Ж.
- 1 квітня — Літ. Вечір Конкурсу СФУЖО — 29 Відділ СУА і Гурток Книголюбів у Ньюарку
- 1 квітня — Вистава лялькового театру — 101 Відд. СУА в Шикаго
- 4 квітня — Дитяча вишивана забава — 29 Відділ СУА в Шикаго
- 7—8 квітня — Базар 77 Відділу СУА в Шикаго
- 15 квітня — Вечір О. Кобилянської — 20 Відділ СУА і Гурток Книголюбів у Філадельфії
- 15 квітня — Великодній Базар 84 Відділу СУА в Шикаго
- 15 квітня — Ширші Сходини, в програмі яких панель „Живучість українського народу“ — 64 Відділ СУА в Нью Йорку

OUR LIFE

VOL. XXX. APRIL No. 4

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 017304

Editor: Ulana Liubovych
108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

Subscription in the United States
of America \$7.00 per year, half year
\$4.00. Subscription in Canada \$7.00
per year, half year \$4.00. Subscription
in England 2 pound sterling
per year. Subscription in Australia
4 Austr. dollars per year. Subscription
in France 20 fr. per year.

Second Class Postage, Paid at
Philadelphia, Pa.

Single Copy 80 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
16a Prospect St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
c/o No. 7 887 93 de Paris
26 rue de Torcy, Paris 18-e, France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Muenchen 5, Rummfordstr. 21

З М І С Т :

	Стор.
І. Калинець: Писанка	1
Б. І. Антонич: Воскресення	1
Л. Бурачинська: В ім'я засуджених	2
Христос Воскрес!	1
І. Керницький: З краю дитинства	3
Д-р О. Томоруг: Успіхи молодої диригентки	4
Нова обкладинка Нашого Життя	5
В. Барагура: Книжка шукає малого читача, чи навпаки	6
М. Тарнавська: Ms — новий американський журнал визвольної жінки	9
Нові видання	10
Сьогодні Ващукам поставили телефон (гумореска)	11
Т. Савицька: Тестамент	11
М. Цимбаліста: Нова членка між нами	12
Вісті з Централі	13
Новинки з Централі	13
Хроніка Округ:	
Округа Філадельфія	14
Округа Нової Англії	16
Річні Збори	20
Посмертна згадка: Бл. п. М. Калитовська	21
СФУЖО: День СФУЖО	22
Комісії СФУЖО	22
Посмертна згадка: Г. Коваль	23
О. С. Процюк: Естонки запрошують...	23
Листівка КУПАЯ	23
Вкладка до СФУЖО	23
Л. Волинець: „Полуботчишина сорочка“	24
Наше харчування: Святочне печиво	26
З листів до редакції: Яке значення паски	26
Our Life:	
U. Lyubovych: The Easter Egg	27
M. Stefaniuk: Nahilky — A Tribute to Spring	28
Vorobkevych: Evening	28
Нашим малятам: Н. Мудрик-Мриц:	
Пише писанку Ксеня	30
М. Жижка: Христя теж має працю	30
І. Чорнобицька: Ладки	30
А. Галан: Кицька-мама	31
К. Перелісна: Сніжиночка	31
М. Литваківський (10 літ): Собака	
Славний кошиквівець	31
Д. Гриневич-Витанович: К. Гриневичева очима доньки (закінчення)	32

На обгортці:

„Віночок“, теракота.
On the Front Page: „Vinochok“

Різьба П. Капшученка
terra cotta — P. Kapschutshenko

При зміні адреси не забудьте подати коду Вашої околиці (зип-код).
Це конче для висилки журналу.

Наше Життя

РІК XXX

КВІТЕНЬ, 1973

Ч. 4

ІГОР КАЛИНЕЦЬ

БОГДАН ІГОР АНТОНІЧ

ПИСАНКА

Виводить мама дивним писачком
По білому яйці воскові взори.
Мандрує писанка по мисочках
Із цибулиним золотим узваром,
З настоями на травах і корі,
На веснянім і на осіннім зіллі —
І писанка оранжево горить
У філіграннім сплеті ліній.
То вже вона як дивовижний світ,
То вже дзвенить як згусток сонця,
Буяють буйно квіти у росі,
Олені бродять в березневім сонці.
І стилізовані сплітаються сади
У маєві густих обрамлень,
Мереживом найтоншим мерехтить
Геометричний космацький орнамент.
... І я поплив у світ дитячих мрій,
На білі коліскові оболоні:
Котились писанками із гори
Ясні сонця у мамині долоні.

ВОСКРЕСЕННЯ

Дзвони грають зарання, бо зоря сходить рання,
Дзвони гґлюють зарання, від самого світання,
Дзвони грають, вітають, бо зоря є ясна,
Дзвони грають, вітають, воскресає весна.

Дзвони б'ють без угаву, б'ють на радість, на славу,
Дзвони б'ють в п'янім герці, хоч замовкли, б'ють знов,
Дзвони б'ють без угаву, будять тишу імлаву,
Дзвони б'ють, бо у серці воскресає любов.

Дзвони б'ють невгомно, кличуть чудо містерії,
Дзвони б'ють срібнотонно, струмись радісних слів,
Дзвони б'ють самодзвонно, бо це духа й матерії,
Дзвони б'ють, гармонійний воскресає двоспів.

Дзвони гґають шовково, осяйно, барокково,
Дзвони грають, вся земля на привіт поспіша,
Дзвони грають шовково, будять сонячне слово,
Дзвони грають, бо моя воскресає душа.

П'ятниця, 25 березня 1933

Христос Воскрес!

Христос Воскрес!

Вітаємо всіх наших співробітників, читачів, передплатників, прихильників та . . . критиків з Празником Христового Воскресіння!

Бажаємо всім нашим землякам в Україні і поза Україною, щоб у Великодню ніч, у ту ніч, в яку колись по всій Україні правилася воскресна Утреня і після тиші та жалібних роздумів великого посту вперше обзивались Великодні дзвони, що проголошували велику новину Христового Воскресіння, щоб у цю ніч Господь зіслав їм своє благословення та наділив їх новою силою на нові почини, дав витривалість, надхнув любов'ю та духом єдності.

У числі знайдете вірші: Ігоря Калинця, нескореного поета з України, і Богдана Ігоря Антонича,

поета що молодим покинув цей світ, але збагатив нашу літературу своїми чудовими поезіями. Його вірш написаний якраз сорок років тому, у Велику П'ятницю 1933 р. Вірш Калинця про писанку — інтимний та теплий, вірш Антонича „дзвоном дзвонить“. Ми вибрали їх тому, що це свято містить у собі ті елементи теплої любови до рідного та могутнього пробудження — воскресіння.

З Великоднем зв'язаний теж спомин І. Керницького, який старшим пригадає, а молодим зближить настрої, цілу „авру“ цього свята на рідних землях. „Великоднє“ знайдете на сторінці „Малят“, а теж у приписах нашого харчування.

Число принесе Вам статті, що в'яжуться із феміністичним рухом

та актуальними питаннями, а теж нові думки і проекти зв'язані із організацією СУА, але цікаві і для несоюзнянок, що працюють, можливо, у інших організаціях.

Собі бажаємо, щоб за рік наші Великодні побажання не тільки друкувалися у передсвяточному часі, але теж доходили до читачів раніше, ще перед святами. Для цього мусимо перебороти багато труднощів, а теж покірно, як личить у пості, перенести багато Ваших докорів.

Тож, хоч дійде це число до Вас, мабуть, по Святах, але ми висловлюємо наші бажання перед тим і бажаємо всім ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

Христос Воскрес!

Редактор і Колегія
„Нашого Життя“

Коли заграють нам воскресні дзвони —
згадаймо наш поневолений та нескорений народ
та його синів і дочок, що втратили волю
у боротьбі за його права!

Отим першим із нескорених шлемо наше

Христос Воскрес!

Членкам Союзу Українок Америки, Управі СФУЖО
і всьому нашому громадянству

бажаємо

веселих і щасливих свят!

Головна Управа СУА

В ім'я засуджених

Тривожні вісті доходять до нас з України. Хвиля переслідування українських культурних діячів не тільки не припинилась, а виказує нові арешти й присуди. Про засуд Ірини Стасів-Калинець, Стефанії Шабатури, Ніни Строкатої-Караванської у нас уже писалося. А тепер через пресу перейшла вістка про арештування Ірини Сенік, яка вже має за собою попередню 10-літню каторгу. Єдиною її „провиною“ є те, що разом із іншими підписали листа до голови Президії Верховної Ради УРСР в об'єднанні С. Караванського.

Сталінський терор відродився з наймовірною силою. Хоч тепер немає розстрілів Ежовщини, але тюремна система діє нещадно з її виснажливою виробничою нормою і життям впроголодь. Це руйнує здоров'я кожного в'язня, що засуджений на довгий час. Не згадуючи вже тих, що потрапили під догляд психіатричного лікування. Тут діє ще засіб ліків, що може повести до психічного захворювання.

А люди не захитуються! Свідомо йдуть на ці муки, не складаючи каяття чи інших подібних заяв. Валентин Мороз залишив нам своє прощальне слово, з якого можемо судити про спрямування

думок, що світогляд цієї когорти одержимих... Вони вірять, глибоко вірять у те, що провадить їх. — Боротьбу за право людини, за право народу на існування й розвиток.

А які зусилля робимо тут у тому напрямку? Я не маю на думці заходів в їх обороні, бо про те дбають відповідні наші чинники. А про звичайні наші щоденні заходи, щоб скріпити наше організоване життя. Оту щоденну лепту, що її даємо нашій спільноті у формі членської вкладки чи участі в імпрезі. Без того нашого причинку воно не може існувати й розвиватись.

Пригляньмося до наших зусиль у приєднуванні членства. Не зважаючи на попередні заходи і плани, кожна Округа і кожен Відділ проводять це на свій спосіб. Не бракує тут винахідливості а деякі заходи навіть приносять успіх. Та здебільшого немає в тих зусиллях систематики, а тільки доривочні заходи. Тому й висліді нашої кампанії — зовсім мізерні.

Так виглядає, начеб оті членки Управ, що повинні про те дбати, не добачують цієї потреби або не прив'язують до того уваги. А самі вони вже відчують втому літ і розглядаються за кимсь, хто міг

би їх заступити в праці. Та без постійного допливу нового членства також природної зміни ніколи не буде.

Тому раз-у-раз пригадаймо собі жертву молодості, здоров'я, невикористаних задумів, особистого життя, що його складають наші земляки в Україні. Для добра свого народу вони позбулися дорогого скарбу, що ним наділена кожна модерна людина — волі. А ми тут вкладаємо порівняно не дуже багато. На початку від кожної нової членки вимагають вкладки, передплати й участі у сходах. Чи це справді так багато?

Може скажете, що трудно встановити зв'язок між одним і другим. Між жертвенним подвигом Ніни Строкатої, яка приютила у своєму помешканні Юрка Шухевича з родиною, чи Ірини Стасів, Стефанії Шабатури і Ірини Сенік, що підписували листи в обороні засуджених. Чи — членство у Союзі Українок Америки їм допоможе?

Безумовно. Коли діятиме безпечібною силою й охота в нашій організації, коли ряди її членства будуть поширюватись, тоді й скріпляться її заходи в обороні переслідуваних і засуджених. Те саме, що сказане тут про нашу організацію, відноситься до всього нашого організованого життя.

Воно повинно рости в усіх напрямках і формах. Коли будуть збільшуватись наші ряди, коли будуть краще упорядковані Відділи і більші видатна їх праця, тоді скріпляться ціла наша організація. Те саме можна сказати про кожен інший гурт, кожному іншу ділянку нашого життя. На таких малих зусиллях виростають потім великі почини. Не вагаймося вложити їх у наше організоване життя!

Л. Бурчинська

ВІТАЄМО НОВИХ ЧЛЕНОК!

33 Відділ СУА з Клівленду зголосив нам цих нових членок, що їх приєднала п-і Степанія Вільшанецька:

Пп. Дарія Говиківич, Надія Мілецька, Ірина Червецька, Софія Швабінська. Вітаємо їх у наших рядах!

**Окружна Рада СУА
у Клівленді**

„А за дверми, на цвинтарі в притворі
Весна і дзвін, дитячі голоси
І в вогкому повітрі вогкі зорі“.

М. Зеров: „Чистий Четвер“

Так!.. Це ж ударив дзвін із нашої дерев'яної дзвіниці в селі В. що коло Львова. Це ж мій власний сміх, сміх щасливого дитинства, збився шебетливою ластівкою над цвинтарем і розтопився дзвінком сріблом у різноголосі такої ж, як і я, малої босоти. Це на моє рідне небо виплили весняні зорі, важкі, вологі й запавні, як пухнасті бази на вербині. Це вожа, моя давна весна, пройшла задуманими садами, дівочим серпанком змела пиль з розквітлих яблунь і смирною монашкою пристанула в притворі церкви: спустила рясні рісничі, зачерпнула свяченої води і вдарила на порозі три поклони...

Весна-красуня галицьких піль прийшла до церкви на Страсти.

Незабутні дні дитинства, дні Страсного Тижня! У Вербну неділю святили лозу, а вже з-понеділка відіймали солом'яні загати, ліпили призьби глиною, провітрювали на тинах хустки та кожухи. Кололи кабанів, пекли паски й терли хрін. Дні були гомінкі, мов розцокотані сороки, теплі, тихі вечори, а ночі зоряні та глибокі. Окасті зорі висіли так низько над головами, що можна було збивати їх тичкою, ніби хрущів з верби! І вони падали часом, із збитими хрущами, в чисті, як дзеркало, калюжі. Земля була масна і м'яка, і наші босі ноги грузили в ній, неначе в маслі.

Ми йшли на Страсти з цілим арсеналом довбецьок і дерев'яних калатал, які звалися „бузьками“. Стрибали через рівчаки, попихали один одного в калюжі, торохкотали „бузьками“, герцюючи, як жеребці. Наші герці припинялись і сміх завмирав, як тільки босі, потріскані пальці діткнулися змиршавілих, старих плит на цвинтарі. Під ними тліли-розтлівались кості наших прадідів. З-під полупаних каменів виростала густа, як щітка і рясна трава. Тихі, вечірні роси сідали на траву й падали мокрими поцілунками нам на волосся. Вти-

снувши під паху шапчину, а „бузька“ за пазуху, ми, один по одному, як гуси, переступали поріг церкви з незабгненним острахом на дні дитячої душі. А з середини йшла нам назустріч тепла і блага ясність, ніби ласка Господня!

...Свічки і теплий чад. З високих хор
Лулає спів туги і безнадії...

Не було у нас „високих хор“, як у славній Баршишівці, де святкував Великдень Микола Костевич* і куди зліталось його „п'ятірне гроно“. Церковця наша була низенька та маленька, збудована ще за панщини, в бойківському стилі. Під час відправи співали всі „на самоїлівку“, тільки складніші припиви — прокімени, ірмоси, ірмолої — виводив старечим, дряхлим голосом дедьо Звірко, останній могіканин з „твердої“, староруської партії, бувший в'язень Талергофу. Ніби сьогодні його бачу, крізь пил відгомонілих літ, як стоїть у крилосі, високий та білий, лівою рукою притримує недогарок свічки, а щорстокою, рапавою правицею перегортає жовті листки „Триоді Постної“.

З цісарсько-королівської катівні вийшов дедьо глухий, мов пень — від побоїв кільобою по голові, і зразу важко йому приходилось сповняти дяківську службу: не дочуваючи слів священника (він доїжджав з сусіднього села), дедьо рідко коли „впадав“ у тон і, звичайно, перетягав, або не дотягав кожний глас. Та небаком вернувся з тюрми у Вронках довголітній наш парох, о. Йосиф Зацерковний, якого посадили на 5 років уже

* Микола Костевич Зеров — славний український учений, історик літератури і поет, заарештований 1935 року і засланий на Соловки, де й помер (дата смерті невідома). У 1921-2 рр. М. Зеров учителював у селі Баршишівці на Київщині, куди до нього з'їжджалися його друзі, київські поети-неокласики: П. Филипович, М. Драй-Хмара, Ю. Клен і М. Рильський. Цих поетів називано також „п'ятірне гроно нездоланих співців“ (термін узятий із сонета М. Драй-Хмари „Лебеді“).

поляки, за українську політику. В тюрмі о. Йосифа дуже мучили головні болі і він прийшов додому так само з пошкодженим слухом. З того часу парох і дяк працювали в повній гармонії, співаючи кожний про себе.

...Дивний, містичний чар спливав на нас під час читання євангельських історій, з яких ми, діти, так мало що розуміли, а так глибоко їх переживали. Та з винятковою, магічною силою приковувала нашу увагу переміна риз у сахристії. Перед читанням кожного з дванадцяти страсних євангелій о. Йосиф переодягався в щораз інший фелон. Ми тоді любили „вгадувати“ — напошепки питали один одного: „А вгадай, в якому фелоні отець вийдуть: у фіолетному, вищневому, чи в темно-блакитному?“

Звичайно таке бувало, що паламар Іван Швець, до якого обов'язків належало помагати о. Йосифові передягтися, задовго порався на господарстві і запізнився до церкви. Тоді дедьо Звірко, виводячи голосом „туги і безнадії“ тропар глас восьмий про „Злочестивого Юду“, шкандибав із крилоса до захистрії і там уже, затягаючи фелон на о. Йосифа і підсилюючи вугілля до кадильниці, докінчував співати:... „іже о всіх благий Господи, слава Тебі!“

А дим з кадила, що наповняв церковцю після кожного євангелія, збивався угору запашним туманом і нам тоді здавалося, що всі святці в іконостасі пооживали та повиходили з почорнілих рам: ось янголи здійсмаються на крилах у піднебесся і сурмлять на славу Господеві, достойні бороди апостолів, пророків, євангелистів розпустилися на вітрі і пливуть разом з облаками. Архангел блиснув мечем і проганяє з раю Адама і Єву, а тут Юда, на Тайній Вечері, шкирить улесливо обличчя і питає: „Господи, може це я?“

І великим жахом стискалися наші серця, коли ми крадькома, перелякано, зиркали на образ Страшного Суду... Тоді кадильний дим мішався в нашій уяві з клубами чорного диму, що здіймався з дна

аду, жовте полум'я бухало з-під казанів і в примарному їх відблиску так страшно корчилися у м'яких тілах грішників, а ще страшніше витріщалися на нас рогаті та хвостаті чортячі машкари!

А потойбіч преісподної, відгороджені стіною вогню і диму, покриті божим омофором, стояли ті, праведні, що заслужили собі на ласку бути праворуч Отця, стояли, як живе доповнення панорами Страшного Суду, шептали молитви і били поклони наші бабуні, матері, старші сестри... У присмерку вечірньої години не багато вони відрізнялись від візантійських ікон: їхні обличчя були так само почорнілі та померклі, уста затиснені, очі пригаслі. Від важкого, великопосного говіння і праці понад сили подібні були на торішне, сухе бадиління, що хилилось і сумно шелестіло при найлегшому подуві вітру...

Суворо говорили тоді, в ті давні часи, хоч і так завжди приходилось недоїдати на переднівку. Мати моя не взяла б у Велику П'ятницю рісочки води до рота, а бабуня говорила, поки не сховали Плащаницю. І хоч нераз, упродовж цілого Посту, не видно було в хаті кришки хліба, проте у Великий Четвер завжди несли три білі книжки на парастас...

„Блажен, разуміваяй на нища і убога, ібо в день лют ізбавит его Господь“.

...Молилися і клали доземні поклони, а в той час, ізнадвору, півень пів для них страшну пересторогу... Вже тоді, може, їхні праві душі відчували, що це гряде час „катів і кустодіїв“, коли праведний Суддя буде проданий на муки суддям лукавим і нечестивим, і всі Його відцураються, навіть улюблений Апостол!

Уже тоді, може, їхні розмолені уста, цілючи холод каменя, благали в Господа ласки і сили — перетривати Великі Страсти нашого народу, вже тоді начертані на табличках вічності“ долі нашої смутним узором...”

„І абіє пітел възгласи...”

У годину страшної проби, що прийшла незабаром, наші батьки і матері, наші сестри і браття в далекому Рідному Краю стояли не продажні по боці Христа, вірніші Його Апостолів.

УСПІХИ МОЛОДОЇ ДИРИГЕНТКИ

Довелось мені зустрічати цю молоду красуню принагідно декілька разів. Завжди було мені приємно насолоджуватися її милим меццосопраном, життєрадісним обличчям, виразом енергії і рішучості в блискучих очах, чудовою поставою, дистингованими руками, а при тому молодечим чаром. Зацікавлення музикою і співом,

Диригентка — Ніля Березовська
Nila Berezowsky — young conductor

музичний темперамент, а разом з тим українська чутливість, зраджує вроджену музичну культуру.

Це наш молодий талант з Канади, солістка і диригентка хору — Ніля Генік-Березовська.

Прибула вона, враз із сім'єю, до Канади у 1949 р. та замешкала в Дандес, Онтаріо.. Після народної школи та гайскулу, Ніля закінчує успішно Королівську Консерваторію (спів і фортеп'яні) з правом уживання офіційного титулу А.Р.С.Т., тобто Associate of the Royal Conservatory of Music University of Toronto.

Після закінчення студій стає учителькою співу в Дандес.

Вихована в українському дусі, Ніля бере участь у житті української спільноти. Закінчує Школу українознавства ім. Г. Сковороди

в Торонто. Є десять літ членом Пласту, співає у квартеті „Верховина“ та стає диригенткою хору „Конвалії“ у Гемілтоні.

Залюбки виступає на різних українських імпрезах із співом сольо, або в дуеті із своєю мамою М. Маціївською, від якої успадкувала чудовий голос. Музичні здібності Нілі мають глибший корінь, бо вона походить з родини Борсів, відомих співаків і любителів музики. Є вона сестринкою о. декана Борси та відомої союзової діячки Р. Яхницької з Нью Гейвену.

Якраз у хвилині, коли Ніля Г. Березовська вступає на поріг своєї музичної кар'єри, стається подія, яка дає їй нагоду ввійти в широкий світ та заблестіти на європейських сценах, як диригентка хорів.

Три відомі музичні ансамблі з Торонто, під проводом відомого диригента Василя Кардаша, вибираються на концертне турне по Європі, а саме: чоловічий хор „Прометей“, жіночий хор „Діброва“, що разом творили мішаний хор, та оркестра „Батурині“.

Два тижні перед відлетом до Європи диригент Василь Кардаш захворів. Тоді молоденька співачка і диригентка Ніля Генік-Березовська рішилася перебрати диригентуру ансамблями. Впродовж півтора тижня Ніля, обдарована феноменальною пам'яттю і слухом, вивчає 33 партитури напам'ять так, що на всіх європейських концертах диригує без нот.

17 серпня 1972 р. ансамблі покидають Канаду та відлітають до Європи. Перша країна — Англія. Тут дають три концерти: в Лондоні, в Нотінгемі і в Манчестері. Понад 9 тисяч слухачів захоплювалося українськими хорами і піснями. Осередком уваги стає Ніля, жінка-диригент хорів: мішаного і чоловічого. Гучними оплесками та квітами публіка дає їй признання за мистецьке виконання програми.

У Лондоні мала Ніля інтерв'ю з Кенедієм Бродкестінг, а в Манчестері з Брітіш Бродкестінг.

Слід навести декілька слів з репортажу Миколи Вереса „Хай пісня лунає“ („Гомін України“). Автор, який приймав ансамблі у Лондоні, довідавшись, що ними диригуватиме молода, гарна пані, мав сумніви щодо її музичних здібностей: „Для мене було незвичайним явищем, що ця жінка диригує чоловічим хором. Але Ніля Березовська вивязалася знаменито. Її молодість поєдналася з енергією та певністю себе, тож диригувала воєа чудово. Я гратулював їй справді від широкого серця, бо сам був колись членом капелі і хорів, тому добре знаю, якого вміння, сміливості й досвіду треба для диригування 150-особовим ансамблем. На це не завжди спроможеться вправний диригент-мужчина“...

З Англії ансамблі переїжджають через Бельгію до Мюнхену в Німеччині. Концерт відбувається в готелі Шератон якраз на день перед відкриттям Олімпіади. Публіка з різних країн світу. Захопленню й оплескам не було кінця. Особливо жіноцтво мов оп'яніле з радості і гордості, що жінка диригує такими хорами, обсипувало її квітами та бажало успіхів.

З Мюнхену хори переїжджають до Риму, де 27 серпня всі три ансамблі беруть участь в загальній авдієнції у Папи в Кастель Гондольфо. Несподівано Папа особисто запрошує на приватну авдієнцію Нілю Березовську та Тараса Дуснівського, (який диригував оркестрою „Батурін“), враз із єпископом Ізидором Борецьким. Авдієнція тривала біля 20 хвилин. Святіший Отець дав своє благословення та обдарував Нілю і Тараса Дуснівського медалями з папською емблемою. Зроблено спільну знимку.

Вечором того ж дня відбувся спеціальний концерт з нагоди 80-літнього ювілею Блаженнішого Верховного Архієпископа Кардинала Сліпого, який був цим дуже приємно зворушений. Сказав Нілі, що йому надзвичайно подобалося її диригування, а теж хвалив хор та солістів, з яких Ніля предста-

вила: Богдана Чаплинського, Андрія Сороку і Ярослава Щура.

28 серпня ансамблі взяли участь в Службі Божій в церкві св. Софії. Після того Ватиканське радіо передало цілу програму концерту.

З великими успіхами та незабутніми враженнями повертаються ансамблі до Канади. Переїжджають через Бельгію та дають тут ще два останні концерти в ЗСА, у Гранд Касіно, притягаючи три і пів тисячі слухачів, які з ентузіазмом оплескували хори та проявляли подив для молодої, темпераментної диригентки.

Репертуар пісень був добірний: Лисенко, Людкевич, Гнатишин, Гайвсроєський, Філіпенко, Дрембуля, Майборода, Шамо, Чинч та інші.

4 вересня повертаються ансамблі до Торонто, де їх вітає громада із Єпископом І. Борецьким на чолі. Вітають, гратулюють, вручають Нілі квіти.

І знову Ніля втягається до своїх щоденних зайнять. Одружена вона в 1967 р. з дентистом д-ром Юрком Генік-Березовським. На запит, як погоджує свою працю з родинними обов'язками і чи чоловік піддержує її в її музичних змаганнях, Ніля відповідає з усмішкою:

— Мій час є поділений так, що я маю досить часу на родинне життя і на музику. Мій чоловік цинить дуже мій талант і за його поміччю я закінчила консерваторію. Він і далі „спонзорує“ мої лекції співу.

Ніля, яка сама є вчителькою співу, продовжуватиме диригентуру хору „Конвалії“ і виступи з концертами як хоровими так і квіртету, в якому сама співає. В квітні ц.р. мають дати концерт у Королівській Консерваторії в Торонто.

У майбутньому плянує далі вчитися співу та приготувати відповідні до її голосу оперові арії, щоб якнайскоріше виступити в Канадській Опері.

Бажаємо молодій співачці і диригентці якнайкращих успіхів у її музичній кар'єрі, щоб стала у ряді світових музик, здобуваючи славу для української музичної культури.

Нова обкладинка Нашого Життя

Великодне, весняне число „Нашого Життя“ появляється у новій шаті. Зладила її Тая Кравців. Союзанки стрічалися з її іменем, як одної з тих, що проектували Конвенційну книгу СУА, а читачки „Нашого Життя“, читаючи інтерв'ю „Мистецькі подруги“ (у ч. 5 за 1971 р). Тепер працює вона в Сі-Бі-Ес. Може не всім відомо, що видаються там журнали такі як *Epicur, Fields & Streams*, і інші. Одною з тих, хто оформляє мистецькі ті журнали є Тая Кравців. Ми вдячні їй, що найшла час і можливість зладити проект нової обкладинки „Нашого Життя“.

На обкладинці нашого весняного числа скульптура Віночок (теракота) відомого мистця Петра Капшученка. Живе він тепер у Філадельфії, куди переїхав у 1963 році із Аргентини, де перебував після мандрівки у воєнні роки по різних країнах Європи. Виставляв він свої скульптури і в Німеччині і в Аргентині і Америці по різних галеріях, музеях, а теж брав участь у виставках філадельфійського відділу ОМУА. Одержав першу нагороду в Мурестовні у 1968 р., а третю в Атлантик Сіті у 1969 р. Скрізь критики, особливо чужинецькі, присвячували йому численні, захоплені рецензії. Серед українців, особливо у Філадельфії, є деякі колекціонери, які є щасливими власниками більшої кількості його скульптур. Працює Петро Капшученко у бронзі, дереві і теракоті. Влучно назвала їх Галина Мухина (Новий Шлях ч. 49, з 5 грудня 1970 р.) „Монументами в мініятурі“. Вони ж бо мініатюрні розмірами, а могутні силою вислову. Сам скульптор каже: „мініятура вимагає відповідного знання монументальности. Адже суть монументального вислову не міряється метрами, а співвідношенням пропорцій, взаємодією форм, та ліній“.

Остання виставка скульптур — теракота — відбулася на переломі 1972/1973 рр. в Museum of Fine Art, Springfield, Mass. Вінок уміщено на обгортіці каталогу цієї прекрасної виставки.

КНИЖКА ШУКАЄ МАЛОГО ЧИТАЧА, ЧИ НАВПАКИ?

(Думки із доповіді при відкритті виставки видань для дітей ОРСУА в Нью Йорку у жовтні 1972, скорочено)

У першій частині статті, яку помістили ми у „Нашому Житті“ за лютий ц. р., автор говорив про „претенсії книжки до малого читача й до громадянства“. У другій частині В. Барагура розглядає „проблеми тих, що творять книжку — авторів, ілюстраторів, редакторів, композиторів, укладачів кутків розваг, кольпортерів та малого читача“.

Почнім від авторів: їх у нас обмаль. Наші людські ресурси на еміграції замалі, щоб з них могла вийти потрібна кількість людей з відповідним літературно-мистецьким і виховно-дидактичним обладнанням. Діючі письменники для дітей — це здебільша люди середнього, старшого, а то й похилого віку, яким трудно розуміти психіку сьогоденних малих читачів і тому тяжко їм заспокоїти вимоги дітей. Молоді люди не володіють достатньо українською літературною мовою, щоб дати завершений літературний твір з кращим зрозумінням психіки сьогоденш-

Ілюстрація Галини Мазепи з обкладинки журналу „Веселка“

ньої дитини, ніж це можуть зробити їх старші колеги. Ті, що володіють українським пером, покищо писанням для дітей не займаються. Але вище себе не скочимо. В загальному автори жаліються на

нехть читачів до їх писань, на видавців, що не спішаються випускати їх писань, і на брак підтримки громадянства.

Ілюстратори, які живуть із своєї професії, тільки частинно можуть присвятити свій час ілюструванню дитячої книжки чи журналу. Високі кошти продукції дозволяють лише на найскромніше оформлення книги й на мінімальне гонорування. Все ж таки є цілий ряд передових наших ілюстраторів, що книжку оформляють.

У подібному становищі як автори, знаходяться й редактори книжок і журналів для дітей. Мале поле до пспису мають композитори як через брак відповідних текстів, так і театральних груп, щоб компоновані твори поставили. У важкому становищі є видавці, бо мусять ризикувати фінансами. Тому часто за це діло беруться приватні особи, меценати чи громадські установи, які спорадично фінансують видання. Тому немає пляновости ні тяглости у виданнях для дітей. Видавництво ОПДЛ у постійних фінансових клопотах,

Ілюстрація Мир. Левицького з обкладинки пластового журналу „Готуйсь“

кольпортаж не налагоджений, висилкових книгарень майже немає. Звичайні книгарні не існують в чистій формі, бо попри книжку продають і інші товари, щоб існувати. Власники не вміють продавати книжок, часто не зорієнтовані що в них на полиці є. Високі проценти, що їх вимагають книгарні, відстрашують видавців від видавання. Кольпортаж через школи й установи, чи організації наражує на пролажу й знищення книжок та труднощі в розрахунку. Пересічно треба два роки, щоб добре видання розійшлося, а це завеликий проміжок часу, щоб мати фінансову базу до нових видань.

Врешті проблема малого читача. Він має мовні труднощі, ставить до книжок високі вимоги, мо-

Ілюстрація М. Вутовича

же, не так духового як зовнішнього порядку: розкішне оформлення, великий розмір, добра справа, багато ілюстрацій. Він зіпсований „коміксами“ й ілюстрованими т.зв. „клясиками“, що в скороченій текстовій формі при допомозі ілюстрацій вчать читачького лінивства. Читача треба виховати, навчити розуміти, цінити й любити книжку. Тоді його постава до книжки зміниться і книжка знайде читача.

І так створюється „заворожене коло“ — автори мають претенсії до видавців, читачів і громадянства, видавці нарікають на брак цікавих писань, читачі мають вимоги до авторів і ілюстраторів. Насувається контроверсійне питання: чи книжка шукає читача, чи навпаки, читач шукає книжки?

Цей неупорядкований стан дитячої книжки на еміграції використовують большевики, заливаючи наш книжковий ринок своїми зовнішньо привабливими й дешевими виданнями. Наприклад, з появою журналу УНС „Веселка“ негайно засновано в Києві книжкове в-во „Веселка“, щоб уже са-

мою назвою дезорієнтувати нашу громаду. Громадяни у добрій вірі купують ці видання на лектуру дітям, а бувають там речі шкідливі для наших дітей. Навіть народні казки, перекази, пісеньки, приказки, колядки, щедрівки, жарти там інколи перекручують.

Не зважаючи на неупорядкованість сектора дитячої книжки на еміграції, все ж таки за останні роки появився цілий ряд книжок, що стоять на доброму рівні як своїм змістом, засобами вислову, провідною думкою, тематикою, виховними вартостями, так і оформленням. Одне з них можна назвати шедевром. Маю на думці по-бібліофільськи видане, сформлене мистцем Мироном Левицьким з численними ілюстраціями останнє українське видання сповідання Марка Вовчка „Маруся“. Ця книжка, достосована французьким приятелем Марка Вовчка письменником Сталем для потреб французьких дітей, появилася десятками видань у Франції й стала обов'язковою шкільною лектурою французьких школярів. Вона перекладена кількома мовами. Немає причини, щоб вона не знайшла масового читача й між українськими дітьми.

Ілюстрація М. Левицького в книжці „Маруся“

Друге бібліофільське видання, це Івана Смолія „Сонцєбори“, оформлене Галиною Мазею. Ці два видання призначені для дітей середнього і старшого віку. Годі вичисляти всі книжки, які появилася на еміграції. Тому пригадаємо тільки авторів дитячих книжок та тих, які ці книжки оформляють і ілюструють. Для старшого

Ілюстрація Галини Мазеї в книжці „Сонцєбори“

і середнього віку вийшли книжки Романа Завадовича, Юрія Тиса, О. Лотоцького-Білоусенка а теж перевидано І. Франка і Наталі Забілої, а з раніших видань М. Дмитренка і Л. Полтави. Оформляли ці видання Петро Андрусів, Віктор Цимбал, М. Михалевич і М. Левицький. Для молодших дітей писали Роман Завадович, Катерина Перелісна, Ніна Мриц (яка рівночасно ілюструє і свої твори і інших авторів) Галина Чернобицька, М. Шербак та Никифор Шербина, Діма, Л. Полтава, Бучацька-Бровар і ін. Ілюстратори цих видань Еко-Едвард Козак, Юрій Козак, Ніна Мриц-Мудрик, П. Певний, П. Сидоренко, а теж Микола Бутович. Треба б ще згадати „Малу музичну енциклопедію“, опрацьовану О. Залеським. Поза ЗСА в Австралії і Канаді вийшли книжки Дмитра Нитченка-Чуба, Пилипа Вакуленка.

Англійською мовою вийшла збірка українських народних казок опрацьованих Марією Галун-Блок з переворитами Якова Гніздовського; Ярослава Сурмач оформила казку про Івасика Телесика під наголовком „Іванко і змії“. Німецькою мовою вийшов переклад історичного оповідання А. Чайковського „За сестрою“. Французькою мовою видані українські народні казки, а у Франції крім „Марусі“ й інші оповідання Марка Вовчка.

Крім книжкових видань, появляються на еміграції журнали для дітей. Для пластового новацтва „Готуйсь“, загалом дитячий журнал УНС „Веселка“. На наших очах зів'яв „Соняшник“ і припинив свою появу „Мій Приятель“. Невідома доля „Юних друзів“ у В. Британії. Кожного місяця появляється в журналі „Наше Життя“ дитячий додаток „Нашим малютам“.

Важливу виховну роль, поза книжковими виданнями, як допоміжний засіб, виконують платівки „Послухайте діти“, видані 82-им Відділом США і „Вію вінець“ — видане 89-им Відділом у Кергонксоні.

Бачимо, що незважаючи на несприятливі умовини видавничий рух на еміграції доволі жвавий, а рівень видань задовільний. Книж-

Для нашого журналу

В останньому часі пресові референтки і членки Відділів приєднали нам передплатниць. Ми їм вдячні за те й заохочуємо до дальшої праці в тому напрямку.

Згідно з давньою постановою кожна наша читачка, що приєднає 5 передплатниць, дістане примірник поезій Лесі Українки „Дух Полум'я“, або одну дарову передплату.

Приєднали нам нових передплатниць:

І. Лончина, Дітройт (63 Відд.)	1	Левка Романик, Торонто	1
М. Матвійків, Вілмінгтон (54 В.)	1	Л. Самбірська, Шикаго (22 Відд.)	1
О. Маренін, Сан Хозе (107 Відд.)	3	К. Стенчук, Вінніпег	1
Є. Мартинець, Ірвінгтон (28 Відд.)	2	Ярослава Василяк, Лінден	2
Марія Паньків, Бофало (49 Відд.)	1	Ольга Яримович, Кергонксон	1
Євстахія Ростек, Німеччина	1	(89 Відд.)	1

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

ки ідейно йдуть по лінії національних потреб, базовані на первних рідної культури, морально здорові, виховно вартісні, писані доброю мовою, оформлені видатними українськими ілюстраторами.

Частина книжкових видань, це передрук матеріалів, друкованих раніше у „Веселці“. Тут маємо промовистий приклад як співдія різних секторів — ОПДЛ, УВС, США, православних сестрицтв — дає позитивні наслідки у формі книжок для дітей.

Всупереч ворожій дії на Рідних Землях та серед нас, всупереч теоріям про перетоплювальний котел, всупереч іншим прихованим асиміляційним заходам у формі „мозаїк культур“, двомовностей, всупереч похоронним кряканням песимістичних ворон, діє ще ірраціональний фактор, для якого немає ні логічного, ні розумового вяснення. І цей фактор не дає приборкати невмирущого духа нації. Цей дух наче джерело цілющої й живущої води, засипаний в одному місці, із ще більшою силою витрискує в новому місці. У цю невмирущу силу народу вірив Шевченко, вірив Франко, вірила Леся Українка, у нього віримо й ми всі.

ПОДЯКА

Оцим складаємо щирю подяку п-ні Наталії Фіглюс із Чіктоваги, Н. Й., за надіслання нам річників „Нашого Життя“ 1954—1959. Завдяки цій пожертві могли ми скомплетувати річники і зложити їх у бібліотеці Шикагівського університету, де тепер буде знаходитися наш журнал.

АДМІНІСТРАЦІЯ Н. Ж.

ПОДЯКИ

Щиро дякуємо п-ні Ользі Сохан із Джерзі Ситі за одне число журналу „Жінка“, що його для редакції подарувала.

П-ні Іванні Субтельній у Філядельфії складаємо щирю подяку за опрацьований річник журналу „Жінка“ із спадщини бл. п. Олени Штогрин, що його передала нам для Колегії Біографічного Словника української жінки.

Редакція Н. Ж.

ПОДЯКА

Пересилаємо 60 дол., з того 50 дол. це наша пожертва на Стип. Фонд ім. Марії Когутяк, а 10 дол. складає наша членка п-ні Качмар із вдячності за те, що членки нашого Відділу замовили Службу Божу за упокій її сестри бл. п. Кляри А. Теєбір. Ця сума призначена по половині на пресовий фонд Н. Ж. і на Фонд Бабусі.

99 Відділ США, Вотервліт, Н. Й.

НАША ПОЖЕРТВА

З нагоди 80-літніх уродин нашої дорогої свячки Ганни Дмитерко-Ратич з Едісону жертвуємо на пресовий фонд Н. Ж. 10 дол. і бажаємо їй многая літа!

Лев і Юлія Бубела, Нью Йорк

НАША ПОЖЕРТВА

З нагоди вечора, присвяченого письменниці Катерині Перелісній, що відбувся 17 березня 1973 р., складаємо 20 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Управа 1 Відділу США
Нью Йорк, Н. Й.

Ms — новий американський журнал визволеної жінки

Ms. (треба вимовляти як „миз“) — це не тільки нова форма звертання, що її пропагують визволені американські жінки, замість досі вживаних Miss (мис) чи Mrs. (мисис). Ms. — це теж назва нового жіночого журналу в Америці, який усупереч злорадісним передбачанням ворогів та „приятелів“ не тільки появився і втримався, як самостійне періодичне видання, але й виявляє подивугідний ріст. Успіх Ms. викликав шире здивування серед знавців та обсерваторів амер. преси. В час, коли такі, здавалось би, сильні та популярні журнали як Life, заломлюються фінансово та перестають виходити, новий жіночий журнал знайшов шлях до читача, а вслід за тим і фінансових патронів.

Появився новий журнал уперше як 44-сторінковий додаток до журналу New York у грудні 1971 року, але перше самостійне число регулярного місячника Ms. вийшло друком щойно пів року пізніше, у липні 1972 року. Ініціатором та редактором журналу була відома в американському жіночому русі Глорія Стайнем. Журнал повів велику пропагандивну акцію і рекламу та після перших шести місяців перестав уже бути дефіцитним підприємством, а це — як кажуть знавці цього діла — є незвичайним явищем в сучасному американському видавничому світі. У грудні 1972 року — як інформує Time — Ms. мав уже 160,000 постійних передплатників (річна передплата виносить 9 доларів), а 235,000 додаткових примірників розходилося у продажу на стендах (в ціні одного долара за примірник). У січні 1973 року наклад журналу піднесено до 530,000. Журнал видає і власником його є окрема приватна корпорація. Головним редактором є тепер Патриція Карбайн, досвідчена журналістка, що працювала раніше в журналах McCall's і Look. Глорія Стайнем далі залишилася в складі редакції, а поруч них працює в Ms. ще 34 особи (в тому числі і

три чоловіки). Ms. вважає себе серйозним журналом. Він ставить собі за завдання підносити серед жінок свідомість власної гідності, вказувати на потребу деяких засадничих змін у щоденному побуті, а передусім на konieczність боротьби з проявами статевої дискримінації. В майбутньому, однак, коли наступить уже бажана зміна у свідомості жінок, у побуті, коли статева рівність стане життєвим фактом, редактор Карбайн хотіла б створити з Ms. справжній гуманістичний журнал, що однаковою мірою захоплював би і чоловіків і жінок.

Перед нами три числа журналу: з листопада і з грудня 1972 року та із лютого 1973 року. Пригляньмося ближче їхньому змістові.

Відкривається журнал обширним (від двох до п'яти сторін) листуванням із читачами. Читачі коментують прочитане в журналі (є не лиш позитивні, але й негативні відгуки!) та висловлюються до різних „жіночих проблем“. У листуванні відзеркалені не тільки радикальні, але й консервативні погляди. Характеристичним для напрямку журналу є відповідь одній читачці, що висловила в обороні ролі домашньої господині: „Хатня робота, діти і всі різновидні аспекти домашнього господарства — це гідні й важливі завдання, такі ж як і інша людська праця. Домашнє господарство може бути вдячною кар'єрою для визволеної жінки — але тільки до тієї ж самої міри, як і для визволеного чоловіка. Вся суть — у вільному виборі“.

Усі матеріали журналу — до комерційних оголошень включно — просякнуті феміністичною ідеологією. Проте матеріали ці дуже різномодні. Є в журналі постійні відділи, такі як напр. „Загублені жінки“, „Нотатки з закордону“, „Новини з мистецтва“, „Жіноче тіло, жіночий ум“, є сторінки для малят, рецензії на книжки і фільми, коротка белетристична проза і поезія, практичні поради, а навіть чотири сторінки розповіді в

малюнках на зразок популярних „каміксів“. Один із постійних відділів називається „Мужчини“. У розглянутих нами числах у цьому відділі надруковані „сповіді“ чоловіків — одного, що був оскаржений у злочині гвалту і розповідає про те, як поблажливо ставився до цього його злочину поліція; другого, який перебрав на себе повністю всі домашні обов'язки господині й піклувальниці дітей і як довготривале обмеження до цієї ролі почало відбиватися негативно на його психіці; третього, який говорить про потребу організації і підвищення свідомости визволених чоловіків. (На маргінесі тут потрібні пояснення: феміністичний рух вважає, що спосіб життя, який поневолює жінку, відбувається негативно теж і на психіці чоловіків — він вимагає від них постійного доказування їхньої мужеськості, накладає на них непосилькі фінансові зобов'язання та вимагає щораз більших і більших успіхів). Є у журналі теж відділ, що має назву: How to make trouble. Головною темою тут: акція на оборону громадянських прав чи за зміну законодавства. Говориться тут про акцію проти заневищення оточення, або знову ж про безліч правних труднощів, що на них наражаються в Америці пари, які живуть із собою без правно оформленого шлюбу.

Ms. багато місця присвячує визначним жіночим постатям. Читач знайде тут есей про визначну англійську письменницю Вірджінію Вулф та цікаві біографічні деталі про неї у спогаді її колишньої господині; статті про БERTU Томпсон, американську еманципантку початку 20-го століття, що її життя у викривленому світлі показує тепер недавно випродукований фільм; про Сузанну Ентоні, суфражистку, що її американський суд засудив за участь у голосуванні у федеральних виборах 1872 року; про Маргарету Фуллер, визначного американського інтелектуала 19 ст., що була близьким

другом і співробітником Емерсона і Торо, редагувала літературний журнал їхньої групи, брала участь разом із своїм чоловіком-італійцем в італійській революції 1849 року і загинула разом із чоловіком і сином на кораблі, що потонув подорожі до Америки; про Мері Волстонкрефт, англійську феміністку 18 ст., класика феміністичної літератури та про її революційне подружжя із філософом Вільямом Гадвином; про Афру Бен, англійського драматурга 17 ст., що була першою жінкою, яка „жила з літератури“; про наших загально-відомих сучасниць акторку Кетерин Гепбурн чи конгресменку Белу Абзуг..

Ms. дає теж практичні поради жінкам — але у протизагу іншим жіночим виданням, де наголос покладений на куховарення та шиття, Ms. займається такими питаннями, як купно дому або направа чи купно авта. Гігієна жінки займає в журналі видне місце, але навіть і цей матеріал поданий із „революційної“ точки зору. Меню-паваза — каже Ms. не така страшна травма, як про це звикли говорити й думати (взагалі Ms. проти надмірного плекання культу молодости та безконечних засобів для приховування слідів старіння). Окремого відділу косметики в журналі нема, а деякі нові косметичні засоби (напр. вагінальні „відпахнювачі“) Ms. гостро засуджує та висміває. Немає теж у журналі відділу моди. На три числа, що їх розглядаємо, є одна стаття про одяг, але вона пропагує потребу пристойного, але функціонального, простого і практичного одягу, що в ньому жінка може почувати себе свобідною.

Журнал інформує своїх читачів про жіночий рух у країнах поза Америкою — цікаві репортажі про жіночі літні табори в Данії, про труднощі, із якими зустрічається жіночий рух у Мехіко, про боротьбу за рівність жінок у Швеції. Журнал залюбки виступає в обороні покривджених, або тих, що викинені за борт суспільства — на 3 числа журналу, наприклад, є два репортажі про життя в'язнів у жіночих каральних інституціях.

У відділі рецензій гостро атакується видання і фільми, де жінок ображують або дискримінують. І

так, наприклад, дістається анонімному авторові „Сповіді гінеколога“, який трактує своїх пацієнток з книгами і з позиції поблажливої вищости.

Багато уваги присвячено питанням заробітної праці чи професії та нерівностей платней і заробітків. До цієї категорії належать статті про Жіночий Військовий Корпус, про поєднання роль домашньої господині і письменниці, про дискримінацію жінок, які працюють у банківництві, про потребу контрактного регулювання відносин між працедавцями та домашньою службою.

Любов, подружжя і діти залишаються в центрі уваги, але до всіх цих проблем Ms. підходить по своєму. Феміністки — каже Ms. — бажаючи бути незалежними та невимагаючими, саботують часом свою власну органічну потребу любови та стабільного глибоколюдського зв'язку із чоловіком. Це — про любов. Щодо подружжя — то кожне подружжя має дві сторони — „його“ та „її“. Одна із статей на цю тему, покликаючись на статистику, доводить, що більше чоловіків, як жінок, почувуються у подружжі щасливими. Дуже цікавим є розгляд дитячих іграшок (найкраща забавка виповняє собою тільки 10% гри, а решту залишає дитячий уяві). Віршички та пісеньки для малят мають виховний тон нової свідомости, де говориться про рівноправність обох статей, про різні професії для дівчат і хлопців, про потребу і дівчатам і хлопцям допомогти в домашньому господарстві. Сторінки малят живокольорові — вони надруковані так, що їх можна із журналу відділити і тримати в окремому зшитті.

З цікавіших літературних матеріалів звертають увагу на себе уривок із голосної тепер повісти французького письменника Андре Шварцбарта „Жінка на ім'я Самотність“ — розповідь у формі казки про африканську дівчину, яка падає в неволю — та нарис про старогребейську мітологічну постать Ліліт — першу жінку, що її Бог створив разом із Адамом, з глини, як і Адама, а не з його ребра, як говориться у переказі про біблійну Єву.

Є в журналі й актуальні матері-

яли: в листопадовому, напр. є статті зв'язані із виборами, у грудневому — матеріали пов'язані із Різдом, у лютовому — стаття про високі ціни на м'ясо та про впливи кримінальних елементів у м'ясній індустрії.

Журнал багато й цікаво ілюстрований: деякі ілюстрації виявляють почуття гумору, напр., у полемічній рецензії на голосну тепер антифеміністичну книжку американської авторки Мидж Дектер, що має промовистий заголовок: „Нова невинність та інші аргументи проти жіночого визволення“.

Найслабшим, мабуть, місцем журналу є кольоровий „камікс“, що нібито мав би бути доказом на те, що феміністичний рух вміє теж і сам із себе сміятися. „Камікс“ цей, однак, написаний у такому примітивно-дидактичному дусі, що в ньому тяжко дошукатися яких-небудь слідів гумору чи самокритики.

Новий жіночий журнал Ms. та його феноменальний успіх — цікаве й варте уваги явище. Своім змістом та стилем, своїм безпосереднім способом називати речі отверто й по імені, своїм революційним фемінізмом — Ms. — здавалось би — може промовити тільки до обмеженої аудиторії освічених та визволених жінок. Півмільйоновий наклад журналу та його ріст кажуть думати, що ця аудиторія ширша і численніша, як можна було сподіватися.

НОВІ ВИДАННЯ

Ольга Лятуринська: ЯГІЛКИ. Упорядкувала Оксана Соловей. Обкл. Мих. Михалевича, вид. О. У. П. „Слово“, Вінніпег-Нью Йорк, 1971.

Збірка Оксани Лятуринської „Ягилки“ появилася до першої річниці смерті поетки. Впорядкувала її Оксана Соловей, відома літературна перекладачка. Подбала про вибір найкращих варіантів поетичних мініатюр, що оспівують квіти України, зокрема волинські квіти. В поетичному зображенні української фльори відкривається саме сприймання природи українською людиною, її рослинности як частки живого світу, в обсяг якого входила людина, рослина і тварина, творячи непромінальні циклі життя. Ліричні мініатюри О. Лятуринської

неначе персоніфікують кожну квітку, окреслюючи її характер і приміщуючи її тим самим у сфері людської духовости. У поетки відчувається якість органічно інтимне відношення до кожної квітки, знання тайни її існування, що кільчиться в прадавній минулім української землі. Поетка збагнула український фолклор, як вияв духа народнього з пребагатими його елементами і зобразила світ фльори як невід'ємну частку його. Пісенна строфіка, ритміка народньої балади, рясні демінутиви, народні вислови й звуконаслідування уявних порухів квіток виражають глибoku задушевну ніжність авторки у відношенні до рідної природи. В її вірші ожигає вона й для читача. Тільки на перший погляд через легкість форми — це дитячі вірші, в дійсності ж вони складні й глибокі, що підкреслене — як завжди в О. Лятуринської — ще й ляпідарністю вислову.

Квіти в Лятуринської перегукуються з фантастичним світом природи: „то ж бо не купавочки, далєбі, що мавочки“. Ці ліричні перлини неначе зберігають в собі магічну силу, що діє в них з давен давна. Збірка „Ягилки“ є прекрасним доповненням попередніх ліричних збірок поетки. Н. П.

Ів. Кмета-Ічнянський: Крила над морем. Об'єднання Українських Письменників „Слово“. Філядельфія, 1970. Обкладинка роботи Вас. Дорошенка. Стор. 112.

Поезія І. Кмети-Ічнянського — це роздуми. Над історичними подіями, над історичними місцями, над явищами природи. Іноді перемагають у них ліричні тони, як у вірші „Три тополі“, то знов драматичні, як у вірші „Мати“. Але властиві поетові твори це ті, що повно передають його переживання й рефлексії, як зустріч із Києвом у вірші „Київ“, „Гудуть мотори“, чи в етюдах „Розмови осінні“. Л. Б.

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА

Поручає

п'еску Марійки Підгір'янки

В ЧУЖІМ ПІР'І

для дитячих вистав

Комплет (11 примірників для всіх роль) коштує 5.50 дол., разом із пересилкою.

Замовляти в Централі СУА

Сьогодні Вашукам поставили телефон

Від п-ні Ніни Михалевич ді-стали ми листа і гумореску. Мі-стимо як одне, так і друге.

**

Мистець Слова — як живо, правдиво й образно змальовує різноманітні ситуації в житті людини, народу, держави; різні типи людей! В будь-якому жанрі мистецького слова.

І оце прочитала я в советському журналі „Ранок“ гумореску, в якій у легкій гумористичній формі віддзеркалюється побут городян у столиці України.

У мене виникло бажання познайомити наших читачок лише з кількома найбільш яскравими образками з цієї гуморески.

Гумореска називається — „Гайда, синку, до дому“. Талановитий, як видно, і спостережливий автор легко з безобидним гумором змальовує нам кілька епізодів із життя міщанської родини.

Ось вони — кілька шматочків:

Сьогодні Вашукам поставили телефон

Галя встигла вже дати номер телефона Сергію і з нетерпінням чекає від нього дзвінка. Але дзвонять все не ті, що треба. З телефонами воно як буває? Дзвониш у банно-пральний комбінат, а потрапляєш в поховальну контору. А коли тобі треба подзвонити у поховальну контору, обов'язково потрапиш у банно-пральний комбінат. Так і тут. Галя вже відповіла в трубку: „Немає тут ніякого Кіндрата Федоровича“, „Це ніяка не автобаза“, „Ви не туди потрапили, „Це квартира“, а телефон дзвонив і дзвонив. І все не те, що треба. Сергій поки що не дзвонив. Роздратована Галя пішла в свою кімнату. У великій кімнаті залишився Володя, який робив вигляд, що робить уроки і Ольга Архипівна, яка церувала його штанята, роздерті на коліні. Вона вигляду не робила, вона церувала. А сусід-

ка Тося вже до несхочу наговори-лася по телефону із своїми подру-гами і зараз прикидала, кому по-дзвонити ще. Але подзвонити їй так і не вдалося. Телефон сам за-дзвонив. Трубку взяла Ольга Ар-хипівна:

— Альо? Кого, кого? Немає тут ніякої Марії Мартинівни, це ква-тира Вашуків. Господи, збожево-літи можна!

— А що ви думаєте? — сказала Сусідка Тося. — Ви ще дасте на лапу, щоб у вас цей телефон за-брали.

— Яку лапу? — поцікавився Володя.

— Виростеш, Володю, дізнаєш-ся, які лапи бувають.

— Коли він виросте, — сказа-ла Ольга Архипівна, — цього вже не буде.

— А знаєте, який случай був? — продовжувала Сусідка Тося. — Одній сім'ї на Нивках теж отак, як вам, телефон поставили. І що ви думаєте? Якийсь, може, номер не той дали, що треба, чи ще щось там, але дзвонив він сам по собі дець і ніч. І все не туди куди тре-ба. Не знали люди спокою ні вдень, нівночі, і той... Всіх у Ки-рилівку забрали. Сидять тепер у сумашечому домі і номери теле-фонні пальцями на стінах набира-ють Дуже просто...“

(Докінчення буде)

Теодозія Савицька

Т е с т а м е н т

Буває, що ненароком якась по-дія або принагідна розмова спо-нукує людину застановитися над почутим чи пережитим. І таке не-давно саме мені трапилось.

Ось біжу під час обідньої пе-рерви по дрібні орудки до кра-миці та зустрічаю знайому. Зо-ровимось, тоді коротка розмова, ясно що і про закуп весняної гар-дероби, бо моя співбесідниця в-родлива молода жінка, любить гарно вбратися!

У мене з часом дуже скупо, тож вибачаюсь, що треба далі „бігти“, бож ми живемо американським темпом, а вона мені на те: „Та

не вибачайтесь, бо і мені спішно, маю бути в адвоката за двадцять хвилин". Згадка про адвоката насторожує, бо, безперечно, якась важлива справа, може купно до-му, або, не дай Боже, якісь ро-динні справи, бож і непередбачене щось може трапитись.

Не питаю нічого, але, мабуть, на вияв здивування і запиту в мо-їх очах, моя знайома сміється ве-село і каже: „Іду до адвоката, бо хочу зробити тестамент; хоч я ще молода, але різно буває, а ще до того в тій модерній добі авт, літа-ків та іншої всячини. А хочу вам ще сказати, що і про Союз Укра-їнок я не забуду“, — і побігла весела.

А я, забувши мої пляновані о-рудки, повільною ходою пішла в задумі. Справді, надзвичайна та молода жінка. І мої думки нена-роком помандрували на сторінки „Нашого Життя“, шукаючи в па-м'яті якоїсь згадки про тестамент, що так безжурно згадала моя мо-лода співбесідниця. На сторінках „Н. Ж.“ поміщуються некрологи зі знімками покійних, бо ж членки відходять, життя має свої закони. Шукаю в пам'яті, але не годна при-гадати, бо, правду сказати, не ду-мала я про ці справи ніколи, то і не записалися в пам'яті змісти не-крологів.

Таки того ж самого вечора пе-реглядаю журнал, новіші і давніші річники, але не знаходжу ні одно-го випадку, щоб членка пам'ятала в своїм тестаменті про свою жіно-чу організацію, яка була їй до-рогою, від праці в якій мала не-раз так багато вдоволення. Нераз очолювала її довгими роками, бу-ла членкою від початку існування організації, а тепер усе скінчило-ся, так нагло прорвалася нитка зв'язку і все піде в забуття.

Варто пригадати, що всі аме-риканські організації побудовані головню на фундаціях своїх чле-нів, що бажали залишити по собі пам'ятки, та хоча фундатори дав-но відійшли, то пам'яті про них завжди жива між членами органі-зації. А часто пропам'ятні таблиці пригадують імена тих, що вже ві-дійшли, а все таки збереглися у вдячній пам'яті їхньої організації.

„Так, — думає Оріся, знову я сама-одна. Відколи записалася, втретє приходжу на сходи і все ще не знаю нікого“.

Вона взяла каву з буфету й сіла в останньому ряді крісел. Поволі, малими ковтками п'є каву й тужно приглядається невеликим групам членок, які весело сміються та гу-торять. Згадала, як то вона увяляла собі, що ввійде в гурт і пічне роз-мову з тією чи іншою членкою та швидко стане одною з них. А ось вона все ще сидить одна, самітня. Знову і знову розглядається до кімнати. Нервово, непевними руха-ми пригладжує зачіску.

„Які вони всі відпружені, свобід-ні. Ніби вони всі всередині, а я назовні“.

Оріся скінчила пити каву... і ві-дійшла. Вона ніколи вже не повернулася!

ПРОБЛЕМА: ВІДДІЛ ТРАТИТЬ ЧЛЕНОК

Треба щось зробити, щоб нові членки перейшли цей поріг. Для того треба швидко познайомити їх з новими подругами та освідоми-ти їх, що організація потребує їх у такій самій мірі як вона їм по-трібна. Так постала референтура для привітання нових членок (у рамках організаційної референту-ри) і опіки над нами.

КОРОТКИЙ НАРИС ЇЇ ДІЇ ТАКИЙ:

Ціль референтури одна, а саме познайомити нових членок з відді-лом і старатися, щоб почувалися в ньому як у себе, а тоді втягнути їх у працю відділу.

Жінки вступають до США, щоб мати новий круг приятелів і щоб у ньому працювати. Треба їх зай-няти у властивий, відповідний спо-сіб. Передусім треба поінформу-вати, що всі членки США беруть у-часть у якійсь ділянці праці. Коли нові членки познайомляться із по-лями діяльності відділу, будете мати багато охочих у кожній ді-лянці праці США.

ВИБІР ЧЛЕНІВ РЕФЕРЕНТУРИ ДЛЯ ПРИНЯТТЯ НОВИХ ЧЛЕНОК

Референтуру очолює організа-ційна референтка відділу. Яка ж повинна бути організаційна рефе-рентка, що повинно її характери-зувати? Це повинна бути особа, яка любить людей, є з природи альтруїстична, має почуття, що віддавати свій час для праці у від-ділі це приємність, відноситься до інших приязно та вміє легко на-в'язувати контакт, а передусім має почуття відповідальності за референтуру і за відділ. Организа-ційна референтка повинна зустрі-тися із новою членкою, поговори-ти з нею про організацію, виясни-ти всі питання відносно ділянок праці відділу, з'ясувати, які є ва-жливі моменти нової членки і що на її думку дасть їй приналежність до США.

ПРИТЯГНЕННЯ НОВОЇ ЧЛЕНКИ ДО ПРАЦІ

Референтки повинні спершу співпрацювати з новою членкою, вкладаючи більшість своєї праці в це завдання. — Нова член-ка повинна вибрати собі таку ді-лянку, а, може, такі ділянки, які їй відповідають і де їй властиві здібності можна як слід викори-стати. Референтка даної ділянки праці повинна таку членку широ привітати та подякувати за те, що якраз цю ділянку праці вибрала. Це дасть додаткову заохоту та спонуку до праці. Тоді нова член-ка почується більше і тісніше зв'язаною з відділом.

Нові членки швидко засвоять собі відомості про США і не одна в недовгому часі може зайняти від-повідальне становище у Відділі. Це якраз наша ціль — вповні позна-йомити і втягнути до праці в од-наковій мірі всіх членок нашої ор-ганізації.

Чи ви вже подарували міський бібліотечі „Дух Полумя“ — твори Л. Українки англійською мовою?

ПРОГУЛЯНКИ

Осінні й зимові місяці — це час посиленої праці в організаціях, що виявляється різного роду діяльністю. Тож, крім спортсменів, усі інші перебувають головно між хатою й імпрезовими залами.

Весна спонукує людей перебувати більше на свіжому повітрі, тож тоді добрий час на спільні прогулянки членів організацій до цікавих місцевостей. Це одна з найбільш корисних і приємних програм, що їх може і повинна Управа кожного Відділу СУА дати своїм членам та запросити й інших до товариства, щоб спільно з родинами проводити час на дозвіллі.

У ближчих і дальших околицях від кожного Відділу СУА є дуже цікаві і варті відвідин місцевості. А в кожному стейті є довідник із світлинами та описами особливостей вартих уваги і відвідин. Приватними автами, спільно покриваючи кошти, чи у винаймленому на ту ціль автобусі, можна невеликим коштом багато цікавого побачити.

Деякі активніші Відділи вже такі прогулянки віддавна організують, та

їх членство цим захоплене. Заохочуємо ті Відділи, які ще в себе не запрядали цього роду розваги, спробувати це цієї весни. Тож плянуйте завчасу, щоб на кінець травня чи в червні ви могли свої пляни здійснити.

Теодозія Савицька

У місяці травні Глобна Управа СУА заповіла Річні Збори. Щоб розплянувати належно в порозумінні з Округами посилення організації Дитячих Світличок, слід зладити з допомогою Виховних Референток Відділів списки дітей дошкільного віку кожної Округи. Дуже прошу про ці дані до кінця квітня ц. р.

Плакаючи у дітей пошану до старших, головно батьків, — треба в Дитячих Світличках належно відсвяткувати День Матері. В тому дні повинні всі матері відвідати Світличку, що в ній навчаються їхні діти.

Олена Климишин
виховна референтка
Гол. Управи СУА

і книговодства, як також середньошкільна молодь. Також стараємось, щоб наші священники, парохії та організації приєдналися до нашої стипендійної акції, особливо, коли виявляється велика потреба допомоги для молоді духовних звань.

Теодозія Савицька
референтка Сусп. Опіки
Гол. Управи СУА

СПИСОК ОПІКУНІВ (СПОНЗОРІВ) УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

До тепер маємо вже ряд опікунів, що уфундували стипендії для молоді в Бразилії. Як відомо, стипендія для студента університету виносить 200 дол. річно, а для учня середньої школи 150 дол. річно. Список подаємо згідно із станом зголошень 31 березня 1973 р.

Уфундували стипендії для студентів: Максим Грибик, Парксайд, Австралія, мгр. Ксеня Антипів, Ютіка, Володимир і Зиновія Сидораки, Нью Йорк, інж. Лев і Ірина Кушнірі, Філядельфія.

Стипендії для учнів сер. школи уфундували: д-р Богдан і Марта Цимбалісті, Джеймсбург, Гриць і Анеля Бартоші, Денвер, Неоніля Кліш, Філядельфія, д-р Олександра Школьник, Акрон, Марта Шиприкевич, Філядельфія, мгр. Зиновій і д-р Теодозія Савицькі, Ютіка, д-р Данило і Ростислава Богачевські, Нью Йорк, д-р Юрій Савицький, Вайт Плейнс, Василь і Анна Макухи, Бофало.

Стипендії для учениць в Європі уфундували: Анна Склепович, Нью Йорк і Гандзя Савицька, Нью Йорк.

ПОДРУЖЖЯ УФУНДУВАЛО СТИПЕНДІЮ

П-во Іванна й Олекса Чайки з Клівленду уфундували стипендію для хлопця Омеляна Іщука, який учитесь в духовній семінарії в Прудентополі. Перший раз вплатили її в 1972 році, а тепер вирівняли її в друге. Посередником був 33 Відділ СУА в Клівленді, що переслав гроші через Централю СУА.

33 Відділ СУА один із перших уфундував стипендію для дівчинки (п-на Тереса Шишук) і зумів заохотити дві свої членки до уфундування стипендій. І так завдяки заходам цього Відділу четверо молодих людей учитесь, щоб досягнути освіти та звання.

Новинки з Централі

КООРДИНАЦІЙНА РАДА СУСП. СЛУЖБИ

Дня 21 жовтня 1972 р. відбулися Загальні Збори Координаційної Ради Суспільної Служби при ЗУАДКомітеті. Нову Управу Коорд. Ради очолила д-р Теодозія Савицька, реф. Суспільної Опіки Гол. Управи СУА. Членами КРСС є всі організації, в яких програмі є включена також допомогна акція. Завданням КРСС є тісна скоординована співпраця усіх українських організацій на терені ЗСА, які займаються харитативною акцією. Управа КРСС плянує поширити по всіх українських громадах ідею об'єднаної Суспільної Опіки при співучасті всіх організацій, щоб поширити суспільну опіку на всіх мешканців українських громад.

Екзекутива СУА

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ НА ДЕНЬ 31 БЕРЕЗНЯ 1973

Суспільна Опіка СУА продовжує кампанію за придбання фондів на допомогу незаможній молоді в Бразилії для здобуття освіти. Клич „Українці ЗСА — українському студентові“ знаходить щораз краще зрозуміння та у висліді того маємо вже п'ятнадцять спонзорів, що взяли на себе відповідальність забезпечити своїх стипендістів матеріяльними засобами на кошти навчання на 1973 рік. Маємо чотирьох спонзорів, що вплатили по 200 дол., у тому один із далекої Австралії. Дев'ять осіб вплатило по 150 дол., дві особи взяли опіку над дівчатами в Європі.

Окрім того маємо 24-ох жертводавців, що зложили пожертви від 5 дол. до 100 дол., разом у сумі 698 дол.

Це є стан грошових успіхів на день 31 березня 1973.

Нашими стипендістами є студенти медицини, біології, природничих наук

ПОЖЕРТВИ НА СТИП. ФОНД ДЛЯ БРАЗИЛІЇ

Датки на Стип. Фонд для молоді в Бразилії зложили:

По 100 дол.: Пластова Організація Укр. Молоді, станиця Трентон, інж. Ілля Журжа, Філадельфія, д-р Марія Слиз-Фішер, Кентакі.

По 55 дол.: д-р О. С. Надяк, Монт-реал.

По 50 дол.: збірка на поминках бл. п. Томи Котика в Балтиморі.

По 43 дол.: Ольга і д-р Богдан Фараонов, Трентон.

По 25 дол.: д-р Марія Дицьо, Левідтон, Укр. Лік. Т-во, відділ Іллиной, Іванна Білинська, Нью Йорк, Іванна Парфанович, Бофало, Христя і Роман Лисобеї, Філадельфія.

По 20 дол.: д-р Микола Войтович, Філадельфія, Юліян Ліщинський, Ньюарк, д-р Юрій і д-р Стефанія Бережницькі, Філадельфія.

По 15 дол.: Аркадія Стебельська, Майнерсвіл.

По 10 дол.: Ольга Мороз, Сентрал Айсліп, д-р О. Баран, Нью Йорк, Лідія Придаткевич, Овіго, С. С., Торонто, Катерина Мондьяк, Скрентон.

По 5 дол.: Мирослава Коженювська, Філадельфія, Семен Заброцький, Нью Гарденс, Стефанія Бедрій, Ньюарк, О. Стопкей, Оттава.

Список охоплює пожертви, що наспіли до 31 березня 1973 р. — Разом 698 дол.

В ПАМ'ЯТЬ померлих членів наших родин складаємо 150 дол. на стипендію для учня середньої школи в Бразилії

Мгр. Зиновій і Теодозія Савицькі Ютика, Н. Й.

ПОДЯКА

Я щиро вдячна Управі 71 Відділу СУА в Джерзі Ситі за сердечні привітання з нагоди дня моїх уродин. Як вислів подяки складаю 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

**Ольга Сохан
членка 71 Відділу СУА
в Джерзі Ситі**

НАША ПОЖЕРТВА

З нагоди нашого вінчання складаємо 10 дол. на Запасовий Фонд „Нашого Життя“ через 63 Відділ СУА в Дітройті.

**Ярослав і Мотря (родом Макар)
Федірки**

ХРОНІКА ОКРУГ

Округа Філадельфія

Праця Відділів нашої Округи, що знаходяться в самому місті, була обговорена в Хроніці в ч. 7, 1972 р. Тоді то не вдалося охопити замісцевих Відділів. А їх є 9, а саме — 2, 13 і 15 у Честері, 11 у Трентоні, 39 у Мілвіл, 54 у Вільмінгтоні, 59 у Балтиморі, 78 у Вашингтоні, 91 у Бетлегемі. Це довголітні наші Відділи, що багато праці й енергії вложили в розвиток нашої Округи.

Округна Рада СУА постала в 1938 році. Першою її головою була бл. п. Олена Штотгрин, а тепер її очолює п-ні Галина Царинник.

Від осені 1972 р. до тепер Округна Рада у Філадельфії влаштувала кілька зустрічей. Першою була зустріч членства Округи 1 жовтня з доповіддю п-ні О. Грабовенської, місто голови Гол. Управи, на тему перебудови фінансової політики нашої організації. Доповідниця з'ясувала переконливо, що Відділи повинні звернути свою жертвенність на цілі власної своєї програми, а шойно в дальшому служити кличам своєї громади. На цю Зустріч прибули численні представниці Відділів Округи, які живо обговорили згадану тему. Дня 19 листопада культ.-освітня референтура Окр. Ради влаштувала доповідь д-ра Б. Цимбалістого на тему „Становище української молоді в Америці під впливом двох культур“. На цю доповідь публіка прибула численно, а зокрема молодь. Дискусія була дуже оживлена.

Округний З'їзд відбувся 4 березня 1973 в Домі СУА. Представницею Екзекутиви була п-ні Ольга Муссаковська, фін. референтка. У своєму слові вона з'ясувала вислід нашої фінансової перебудови в нашій Окрузі. У пожертвах на Запасовий Фонд Нашого Життя наша Округа є на другому місці. Вона заохочувала Округу поступати так далі, щоб досягнути перше місце.

До нової Управи Округи Філадельфії увійшли пані — Галина Царинник, голова, Наталія Даниленко, заступниця, Галина Гомзьяк, секретарка, Олена Шиприкевич, касієрка. Референтками стали пані — Ірина Медуха,

організаційною, д-р Марія Струтинська, культ.-освітньою, Іванна Федорів виховною, Мирослава Прокопович і Марія Луцька сусп. опіки, Таня О'Ніл молоді, Ірина Юрчак зв'язків, Ірина Ванчицька пресовою. Представниця до Відділу УККА п-ні Наталія Лопатинська.

До Контр. Комісії ввійшли пані — Анна Богачевська і Марія Ганіва.

**

11 ВІДДІЛ СУА, ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

Минулої весни Відділ святкував своє 20-ліття бенкетом із мистецькою програмою. Усі місцеві організації вислали на бенкет своїх представників, які вітали Відділ і бажали успіхів. Свято пригостив комітет у складі пань: Н. Самокіш, А. Бойцун і О. Микитин. У програмі виступив спі-

П-ні Оксана Микитин,
голова 11 Відділу СУА в Трентоні
Mrs. Oksana Mykytyn, President of
UNWLA Branch 11 in Trenton, N. J.

вучий квартет, яким Відділ гордиться, а в склад якого входять пані: О. Микитин, В. Струк, А. Бойцун і О. Дзаман. П-ні О. Рудакевич з Філадельфії співала веселі коломийки на місцеві теми. Колишні голови Відділу одержали відзнаки (роботи п. І. Микитина), на яких зазначено роки урядкування. Це були пані: Л. Сердюк,

Р. Мищик, Н. Самокіш, О. Третяк, В. Струк і О. Микитин. Централю СУА репрезентувала Наталія Даниленко, а Окружну Раду Галина Царинник.

Відділ нараховує 35 членок, але на сходинах буває звичайно 12, з огляду на трудний доїзд. Сходини відбуваються в Народньому Домі, але часто в домі молоді й енергійної голови п-ні Микитин. Помимо старань важко приєднати нових членок, передусім тому, що молоді жінки мають малі діти і тяжко їм брати участь у громадській праці. В минулому році приднано дві нові членки.

В минулому році Відділ вив'язався із своїх зобов'язань у відношенні до Централі СУА, зложив на цілі Нашого Життя 90 дол., а теж пожертви на ФКУ і Народній Дім. Відділ є членом УККА і делегатки Відділу беруть участь у сходинах УККА, та в підготовці свят, в яких беруть участь усі місцеві організації.

Відділ придбав 10 передплатниць журналу СФУЖО „Українка в світі“ і 2 передплатниці „Нашого Життя“.

Референтки суспільної опіки відвідували хворих і немічних членок та передавали їм матеріальну поміч Відділу. Виконували це Е. Панасюк і К. Ковшевич.

Дитячу світличку засновано в 1965 році, а в минулому році користало з неї 7 дітей. Проводила її вміло О. Петруняк, а опікункою була Н. Гафткович. На закінчення шкільного року Відділ улаштує дитячу забаву.

Восени кожного року відбувається традиційне „лечення бараболі“, яке притягає ширше громадянство. Крім бараболі, господарські референтки В. Микитин і Л. Мриглоцька приготують смачний буфет. Касою на всіх імпрезах займається Б. Осадца.

В жовтні членки мали змогу вислухати ілюстрованого прозірками опису подорожі на Україну О. Самокіш. У грудні відбулася академія в честь О. Теліги. Приготувала її довголітня імпрезова референтка Л. Сердюк. Цікаву доповідь виголосила В. Струк, вірш О. Теліги „Поворот“ із чуттям декламувала М. Глушок, а квартет Відділу збагатив програму співом.

Поважний прибуток до каси дає щорічна коляда в часі Різдва — за новим і старим стилем.

Відділ вислав делегатки на З'їзд СФУЖО в особах К. Ковшевич і О. Третяк.

Новий Рік зустрічали Союзянки

враз із громадянством в елегантній залі місцевого готелю.

11 Відділ СУА тішиться поважанням громади, яка його піддержує своєю участю на імпрезах.

Ольга Третяк
пресова референтка

54 ВІДДІЛ СУА ІМ. 500 ГЕРОІНЬ ВІЛЬМІНГТОН, ДЕЛЯВЕР

Відділ нараховує 25 членок під головуванням Марії Матвійків. У 1972 році Відділ відбув сім ширших сходин, у яких участь узяло пересічно 15 осіб. Хоч Відділ нечисленний, зате сповнений ентузіазму. В програмі сходин відчитується реферати про визначних жінок-українок.

23 квітня наш Відділ улаштував концерт у честь Т. Шевченка з багатою програмою у виконанні членок, запрошених сторонніх сил і молоді. Громадянство взяло численну участь у святі.

В днях 21—22 жовтня 1972 р. Відділ улаштував виставку українського мистецтва, оформленням якої зайнялася Алла Рудавська. До успіху імпреди причинилися всі членки своєю працею. Виставку відвідало багато українських громадян і чужинців. Між відвідувачами був губернатор стейту Делявер.

Дня 18 листопада Відділ спровадив до Вільмінгтону український ансамбль „Євшан“. Дохід із концерту призначений на катедру українських студій у Гарварді.

Відділ удержує бабусю в Німеччині та передплачує журнал „Наше Життя“ для бабусі.

До влаштувань імпред притягається доріст, який із запалом і замилюванням виконує накладені на нього завдання.

Ірина Куницька, секретарка

59 ВІДДІЛ СУА, БАЛТИМОР, МД.

Доповідь про Константину Малицьку

На закінчення весняного сезону наш Відділ відвідала представниця Окр. Ради д-р Марія Струтинська. Вона сказала доповідь про „Життя і творчість Константини Малицької“ з нагоди століття її народження. Маленькою дівчинкою прелегентка мала нагоду зустріти К. Малицьку особисто. Вона зробила на неї велике враження.

Після закінчення учительської семінарії у Львові К. Малицька учительювала в Галичині, на Буковині й

знову у Львові в школі ім. Т. Шевченка. Побіч Софії Русової К. Малицька була одним із найкращих знавців дитячої душі.

На Буксвині Малицька включилася в діяльність Жіночої Громади, в якій працювала разом з Емілією Смаль-Стоцькою, що мала великий вплив на буковинських селянок. Малицька була добрим промовцем і за своє красномовство здобула собі признання своїх і чужих.

Під час окупації Львова москалями в першій світовій війні Малицька була єдиною жінкою-закладником, яку заслано на Сибір. Повернулася із за-

П-ні Анна Стельмах,
голова 59 Відділу СУА в Балтиморі
Mrs. Anna Stelmach, President of
UNWLA Branch 59 in Baltimore

слання два роки після упадку царату. Була редакторкою журналу для дітей „Дзвінок“ і писала під псевдонімом Віра Лебедова. Вона була однією з тих діячок, що ввели в українське громадянство звичай відзначати Свято Матері. Померла в 1947 році.

Д-р М. Струтинська прочитала уривок із твору К. Малицької про безмежну материнську любов.

Доповідь д-р М. Струтинської доповнили особистими спогадами про К. Малицьку її колишні учениці. П-ні Блавацька згадала про неї, як про єдину в нас жінку, що в той час мала відвагу промовляти публічно. Малицька підготувала й виховала цілий ряд кваліфікованих учительок і сві-

домих громадян, між ними Олену Степанів і Анну Дмитерко-Ратич. Зоня Михайлишин і В. Снігур згадали, що учениці дуже любили К. Малицьку і вчилися прикладно, щоб заслужити собі її признання.

Участь у Міжнародному Фестивалі

В неділю, 6 серпня 1972 р. 59 Відділ СУА спільно з молодечим Відділом взяв участь у Міжнародному Фестивалі, який відбувся в Тавсон Стейт Каледжі. Участь приймали тільки представники європейських національних груп. Крім українок, зразки народного мистецтва показали естонки, шведки, норвежки, італійки й грекони. Відвідувачі виставки мали нагоду познайомитися з національними стравами окремих народів.

В мистецькій програмі імпрези танцювальна група Української Студентської Громади під проводом М. Хоми відтанцювала кілька народних танків. Це була найкраща точка програми.

Чистий дохід з участі в імпрезі приніс Відділові 135 дол.

Оксана Калиновська

78 ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛ. СТЕПАНІВ У ВАШІНГТОНІ

3 діяльності Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 10 засідань Управи й 5 ширших сходин. У звітному році до Відділу прибуло 6 нових членок, а саме: пп. Анна Гавдяк, Ніна Гнатишин, Наталія Волинець, Уляна Рондяк, Мотря Слоневська й Анна Маєвська. Делегаткою Відділу на XVI Конвенції була п-ні Оля Масник, а на прощанні п-ні О. Лотоцької були пп. М. Скасків, В. Гелета і Т. Царик.

б) Культурно-освітня й імпрезова: Дня 4 квітня 1971 р. в Лзінер аудиторії відбулася виставка укр. нар. мистецтва. Дня 9 травня відбулося Свято Матері під гаслом „Любім нашу Гуцульщину“. Тут треба висловити велике признання тим матерям, що подбали про чудові гуцульські строї для своїх діточок. У цьому святі активну участь узяли діти нашої Світлички і школи українознавства. Дня 25 вересня відбулися Вишивані Вечерниці, а дня 24 жовтня відбулось свято Лесі Українки, в якому взяли участь усі жіночі організації. В листопаді старанням нашого Відділу відправлено Службу Божу і панахиду за Аллу Горську. Дня 4 грудня наш Відділ СУА брав участь у Республіканській Конвенції у формі „показу

ноші“, де було модельовано 7 вишиваних суконь. Дня 30 квітня 1972 р. Відділ спонзорував виставку образів нашої колишньої членки Дарки Кульчицької з Янгтавн, Огайо. Дня 14 травня відбулось Свято Матері, що його zorganizував Відділ СУА при активній співучасті Пластової Станиці, Школи Українознавства й Світлички нашого Відділу. По святочній частині відбувся загальний обід, що його приготували наші членки. Дня 22 травня наш Відділ брав участь у Міжнародному Фестивалі у Вірджинії.

в) Сусп. опіка: Її провадили пп. Стефанія Дячок, Тамара Вітковицька і Стефанія Копка. Всі вони відвідували хворих у домах чи в лікарнях, як тих матерів, що породили немовлят, Суспільна опіка переводила збірки на ширших сходинах, чи сходинах Управи, що їх висилали до українського сиротинця в Бразилії, куди вислано 3 посилки і 15 дол. від Відділу та 12 дол. від Батьківського Комітету Школи Українознавства, що їх зібрали наші учні. Також вислано одну посилку нашому священникові в Польщі.

г) Виховна: У вересні 1971 р. наша Світличка начисляла 17 дітей, а садівничками були пп. Оксана Лев і Ліда Білоус. Діти Світлички виступали чотири рази у своїх чудових гуцульських строях. Про їх виступи була мова в нашому журналі. Тут годиться зложити подяку й признання Союзниці п-ні Степанії Дячок, яка посвятила дуже багато свого часу й праці, щоб тих 4-літніх навчити таких гарних таночків. Вих. референткою була п-ні Ірина Ставнича.

г) Господарська: Відділ улаштував 4 квітня 1971 р. Великодній базар, а 22 травня — продаж печива на міжнародному фестивалі і базарі у Вирджинії, де наш столик із печивом і тортами був найбільш популярний. Дня 18 червня 1971 р. прийняття на прощання членки-сеньйорки Марії Ставничої, яке відбулося в домі п-ні Мирослави Скасків. Напередодні Різдвяних свят, 12 грудня 1971 р., уладжено вже добре знаний і популярний наш Різдвяний Базар. Дня 13 травня 1972 з нагоди Дня Матері, після закінчення імпрезової програми, відбувся обід для всіх присутніх гостей. Референтками були пп. Богданна Гелета й Ярослава Оришкевич. При цій нагоді слід висловити признання референтці, яка завжди подбала про те, що по кожній імпрезі чи сходинах була чудова та взірцева перекуска.

91 ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ КИСІЛЕВСЬКОЇ, БЕТЛЕГЕМ, ПА.

Наш Відділ нараховує 13 членок із Бетлегему й околиці. Заснований 6 років тому, від початку існування веде школу українознавства, в якій кожного року вчиться 25—35 дітей під проводом членок Відділу. Школа поділена на групи.

В березні 1972 р. Відділ улаштував Базар. Це єдина нагода здобути фонди. В квітні Відділ зайнявся приготуванням великоднього стола на парохіальному Свяченому. Дня 4 червня відбулося закінчення шкільного року, присвячене Тарасові Шевченкові. Активну участь взяли в ньому всі учні школи українознавства. На святі молоді в Лігайтоні виступало тріо дівчаток нашої школи. Це тріо нераз уже брало участь в імпрезах. Також уперше виступав учень 4-ої групи школи українознавства.

Деякі імпрези ввійшли вже в традицію, а саме: Базар із показом писання писанок, закінчення шкільного року, родинний пікнік, Андріївський вечір.

Від січня 1972 р. Відділ очолює Оля Цегельська, яка вже вдруге займає пост голови. Наш Відділ має звичай вибирати голову на однорічну каденцію, щоб дати кожній членці нагоду показати свої сили. Попередніми головами Відділу були: Анна Гарас, Оля Цегельська, Даня Михайлів, Марія Корчева, Надя Цегельська.

Між членством Відділу панують дружні взаємини й згідлива співпраця.

Надя Цегельська, секретарка

Округа Нової Англії

66 ВІДДІЛ СУА В НЬО ГЕЙВЕН

Дня 4 лютого 1973 р., в прибраній святочно авлі при церкві св. Михаїла 66 Відділ СУА влаштував традиційну Просфору для нашої громади.

Новообрана голова п-ні Ірина Телюк привітала присутніх — Всч. о. пароха Івана Мишишина і гостей. По молитві всі засіли до столів, прикрашених свічами і гілками смереки та гостились борщем, варениками, голубцями і кутею. П-ні Лідія Фіцалович представила нову Управу, що була вибрана 28 січня, а п-ні Орися Марків прочитала доповідь „Різдво на Україні“ і продеклямувала гостям

Ольга Гадзевич-Платош — перша голова заснованої 30 квітня 1972 року Окружної Ради СУА — Нова Англія Mrs. Olga Platosh, past President of UNWLA Regional Council in New England

вірш М. Соми „Українські народні пісні“. Пп. М. Кульчицька, Л. Кизик, О. Посполита і В. Гусак провели збірку для хворих, бідних та потребуючих і зібрали 181 дол.

При звуках рідних колядок і щедривок закінчено це гарне і приємне свято.

Лідія Фіцалович
пресова референтка

73 ВІДДІЛ СУА В БРІДЖПОРТІ, КОНН.

У минулому році Відділ відбув 6 ширших сходин. Склад Відділу чисельно не змінився, бо прийнято одну членку, але одна померла.

Культ.-освітньою референткою була Наталія Шуст, а імпрезовою Марія Цап. Їх старанням улаштовано „День Героїні“ в пошану сл. п. Олени Теліги. В листопаді вшановано академією пам'ять Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького.

У передвеликодньому часі переведено показ писання писанок для ширшого загалу. Влаштовано у вікні одної з більших крамниць „великодній стіл“. Під час Міжнародного Фестивалю влаштовано виставку українського народнього мистецтва, на якій пишався весільний коровай. У Ден-

борі, Конн., улаштовано „великодній стіл“ із поясненнями про звичаї в Україні. Зайнялася тим п.п. Папроцька, яка живе близько Денверу.

Суспільну опіку веде Ольга Пендаківська. Відвідувала вона хворих у шпиталі та дома, вислано пакунок з одягом до семінарії св. Йосафата в Римі.

Пресовою референткою була Анна Чернявська. Журнал „Наше Життя“ передплачує 28 членок. Приєднано 2 нові передплатниці. Вислано два дописи до Нашого Життя, 6 до місцевої англійської преси, а один до англійської газети із зимкою „великоднього стола“ в Денборі, Конн.

Референтка зв'язків Анна Гомік брала участь у т. зв. „Гет тугедер“ різних національностей та в засіданнях Міжнародного Інституту в справі фестивалю. На ньому, крім виставки, про яку була мова, був показ та продаж печива, який приготувала господарська референтка Марія Болонна.

Головою Відділу була Мирослава Чубата, яка репрезентувала Відділ назовні, слідувала за працею референток. До Окружної Ради входять членки Відділу: заст. голови Відділу Ольга Папроцька є організаційною референткою Окр. Ради, а Стефанія Бабій є членом Контр. Комісії Окр. Ради.

Анна Чернявська
пресова референтка

79 ВІДДІЛ СУА В БОСТОНІ, МАСС.

Відділ постав у 1963 році. Під цю пору нараховує 24 членок. У 1972 р. відбув 7 сходин. Тому, що вечорами небезпечно ходити по вулицях, сходини відбуваються в неділю по Службі Божій у парохіяльному домі церкви Христа Царя. Сходини переходять переважно в поспіху і не завжди є можливість довести програму сходин до кінця. Багато справ поладжувати приходиться телефонічно. Пересічно в сходинах бере участь 7—9 членок, тих, які активно піддержують діяльність Відділу. На сходинах обговорюється письма з Централі та біжучі справи. Одні сходини були присвячені пам'яті Алли Горської. Відчитано тоді реферат присланий із Централі. Членки взяли участь у панахиді за покійну, яку Відділ замовив.

На одні сходини запрошено Оксану Грабович, яка зreferувала справу музейної збірки СУА в Нью Йорку та

заохотила до його піддержки. Тоді теж відчитано і передискутовано реферат містоголовни Гол. Управл. Осипи Грабовенської „Фінансова перебудова СУА“. На сходини в березні підготовлено господарський показ „Як приготувати зимний буфет?“. Демонстрували пп. І. Колч, Н. Миколаєвич, М. Турко та А. Смолинська. Перед Великодніми святами, 7 і 14 березня 1972 р., відбулися два покази писання писанок, для членок і для зацікавлених осіб з-поза Відділу. Учасниць було 12. Показ перевели Надійка Миколаєвич і Леся Парек.

Щоб здобути фонди Відділ улаштував дві імпрези: Осінню забаву та Різдвяний базар, які пройшли з успіхом. При підготові Різдвяного базару багато праці вложили Таня Смолинська та Слава Щудлюк, які очолювали комітет.

Членки беруть участь у громадському житті. Брала участь у посвяченні церкви Христа Царя в Бостоні, помагали приготувати парохіяльне Свячене. Членки брали участь у демонстраціях в обороні арештованих інтелектуалістів в Україні, включилися в акцію збірки підписів до през. Ніксона, перед його виїздом до Москви. Відділ співпрацює з місцевими організаціями, є членом УККА.

Референтура суспільної опіки, яку очолює Наталія Миколаєвич, часто приходиться із допомогою потребуєчим. У 1972 р. вислано 6 пакунків до Європи (в тому для СС. Василянок), один до Бразилії, коверти в Європу для бабусь, колись активних у Союзі Українок. Суспільні референтки пам'ятають теж про хворих у шпиталях, у домі старих, та спішать із поміччю та розрадою.

Найбільшим здобутком є світличка, якої опікуною є Н. Миколаєвич. Присвячує вона багато часу і труду тій справі, яку зорганізувати й вести нелегко. Спершу навчання у світличці переводила Таня Витвицька, а під цю пору веде Ірина Луців. У початках існування світличка містилася в парохіяльному домі церкви Христа Царя від 12—3 години по полудні, але що ці години не були догідні для батьків, треба було змінити домівку. З допомогою прийшов Відділ СУМА, який відступив у своєму домі гарну і простору домівку. Навчання у світличці відбувається тепер від 9—12 год. ранку.

Світличку можна назвати „хлоп'ячою“, бо нема ні одної дівчинки, а є

дев'ять хлопчиків, у тому два синки вчительки, яка з охотою та безкорисно веде цю світличку.

Відділ вирівняв усі в плати до Централі за 1972 рік, та зложив датки на різні загальні цілі, разом у сумі 250 дол. Головою Відділу є Марія Турко.

М. Турко, голова

В. Гриценко, секретарка

93 ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ, ГАРТФОРД, НОВА АНГЛІЯ

Мистецький Вечір

Дня 1 вересня 1972 р. в залі Народного Дому відбувся Мистецький Вечір, який відкрила д-р Анна Самофал, а проводила ним Х. Балко. Вона подала короткий огляд народного мистецтва, заявляючи, що деякі креації суконь з мотивами нашої вишивки можуть змагатися з паризькими домами мод. Модельки запрезентували на сцені одяги з різних земель України — Київщини, Полтавщини, Буковини, Закарпаття, Галичини. Здавалося, що це пшеничні лани, завітчані маками й волошками...

Увагу звернув на себе одяг з Городенки. П-ні Балко пояснювала деталі одягів двома мовами. Показано також зразки коротких і вечірніх суконь із застосуванням вишивки. Показ свідчив про велику працюватість його учасниць і про їх естетичний смак.

Для оживлення програми виступала танцювальна група „Веселка“ з Нью Гейвену, виконуючи три народні танки. Оленка і Богдан Ганушевські виконали кілька пісень у супроводі гітари. Юних виконавців присутні нагородили рясними оплесками.

На закінчення Мистецького Вечора показано вишиваний весільний похід.

При вході на залу був улаштований „куток української хати“ з вишивками, різьбами й керамікою. Виставку приготували пп. А. Крамар і Л. Кінах.

Організацією цілої імпрези зайнявся комітет у складі: О. Крупа, Я. Кукіль, І. Остап'юк.

У товариській частині вечора присутні гуторили при чаю й перекусці, що їй приготували господарські референтки С. Стасишин і К. Оприско.

Вишивані Вечерниці

Дня 14 жовтня в залі Народного Дому відбулися Вишивані Вечерниці заходом двох Відділів — 93 і молодечого 108. Голова нашого Відділу п-ні Любинська привітала гостей і з'ясувала значення імпрези для плекан-

Показ народної ноші на вечорі українського народного мистецтва, що його влаштував 93 Відділ СУА в Гартфорді

ня народних мистецьких традицій у ділянці вишивання.

Жюрі в складі пань: Ю. Масник, І. Балко, В. Гаврилів і панів: д-ра В. Гудза і д-ра О. Теслюка висловило признання за найкращі сукні паням: І. Остап'юк, Н. Степанюк (Нью Гейвен), Ю. Колінській, В. Лучкань, О. Якимів, а за блюзку п-ні Ціропайлович.

Участь в імпрезі молодих членок причинилася до її успіху.

Ширші сходи

Дня 23 вересня 1972 р. відбулися ширші сходи Відділу, на яких І. Захарко прочитала реферат про Ольгу Кобилянську, звертаючи увагу на її взаємини з іншими тодішніми письменниками.

На ширших сходах 18 листопада 1972 р. Оля Якимів відчитала новелу Василя Стефаника „Марія“.

Показ народної ноші на місцевій телевізії

Відділ приготував показ народної ноші, який був переданий на місцевій телевізійній станції дня 4 грудня 1972.

Програмою проводила студентка Н. Коршенюк, коротко передаючи опис строїв, підкреслюючи їх оригінальність та вік. Моделювали строї наші вродливі дівчата і молоді пані. Було показано строї: полтавський, гуцульський, заліщицький, станіславівський, буковинський та городенський із точним поясненням специфічних деталей. Шкода, що визначений час не дозволяв на показ модерних суконь із при-

мінням вишивки, а ми їх маємо не-мало! Успіх телевізійної програми треба завдячувати нашій працюватій членці п-ні А. Крупі.

Заходом нашого Відділу в місцевій публічній бібліотеці пишається ялинка, немов „живцем“ перенесена з України. Чого ж тут нема? Ланцюжки з соломки і кораликів, позолочені горішки, шишки, їжачки, штудерні дзбаночки, кошечки, паяцики, свічки та багато інших прикрас. Усе це була праця наших членок під керівництвом п-ні Я. Кукіль.

Під ялинкою лежать гарно оформлені летючки (укладу п-ні Теслюк) із коротким описом наших Різдвяних звичаїв та їхньою символікою. Поруч знаходиться виставка із зразками нашого народного мистецтва, естетично уложені вишивки, кераміка, різьба. Така виставка дає нагоду чужинцям пізнати нашу культуру, а найголовніше відрізнити наш нарід, який часто називають російським. Із цієї нагоди для урядників міської бібліотеки ми влаштували перекуску (кава з українським печивом), під час якої мали нагоду відповідати на багато питань та подавати зацікавленим американцям вияснення про нашу ялинку, звичаї, мистецтво.

К. Гадзевич
пресова референтка

106 ВІДДІЛ СУА, ГАРТФОРД, КОНН.

Відділ відбув 8 ширших сходин. Бере активну участь у житті місцевої громади, є членом УККА і тісно спів-

працює з Окружною Радою. Приєднано 4 нові членки.

Культ.-освітня й імпрезова референтки приготували старанно кожні сходи. На одних сходинах п. Самофал мала доповідь на виховну тему „Запізнання з Йога“. Ці сходи приготувала Тамара Гронь, яка бажає вписатися в члени Відділу. Разом із 93 Відділом улаштовано Вишивані Вечерниці. На запрошення п-ні Сметанюк із Нью Гейвену відбувся показ вишивання низинкою, яворівкою та верховинкою. Враз із 93 Відділом проведено Базар, а враз з іншими Відділами членки брали участь у Міжнародному Фестивалі.

Із світлички, якою опікується виховна референтка, користає 12 дітей. Веде її дбайливо учителька В. Лучкань. Світличка відсвяткувала гостину св. Миколая.

Валентина Лучкань
пресова референтка

108 ВІДДІЛ СУА В НЬО ГЕЙВЕНІ

Кожна жінка, хоч і як переважана своїми домашніми чи професійними обов'язками, прагне включитися також і в ширше русло громадського життя через приналежність до якоїсь організації.

Щоб задовольнити таке бажання багатьох молодих жінок в окрузі Нью Гейвен, створився восени 1970 року, за ініціативою малої групи пань на чолі з Нілею Павлюк, 108 Відділ Союзу Українок Америки. Ніля Павлюк стала його першою головою. Сьогодні Відділ нараховує 22 членки: молоді матері та професіоналістки. Хоч більшість — це замужні жінки, цікаво відмітити, що належать до Відділу також і молоді панни. За патронку, гідну до наслідування, вибрано заслужену жіночу діячку Олену Лотоцьку. Восени 1971 р. відбулися хрестини Відділу з прийняттям для членок і запрошених гостей, у присутності делегаток сусідніх Відділів, референтки молодечих Відділ п-ні Даниленко, делегатки Окружної Ради Нью Йорку п-ні Процюк, та духовних отців.

Характер 108 Відділу відповідає традиціям діяльності української жінки. Це в першій мірі товариська група пань, що радо зустрічаються для виміни думок, чи просто, щоб побути серед свого гурту. Крім сходів, які відбуваються місячно, влаштовуємо зустрічі на родинних пікніках, щорічних Вишиваних Вечерницях, показі

моди та інших імпрезах товариського характеру.

Як матері й жінки, дбаємо про українське виховання наших дітей. Уже другий рік у приміщенні церкви св. Михайла діє дитяча світличка, яку з великою відданістю провадила перший рік п-на Х. Добчанська (тепер п-ні Мельник), а цього року провадить професійна садівничка, п-ні Геня Гарвей. Хоч скількість дітей відносно мала, зайняття відбуваються постійно що суботи. До дітей приходять у гостину щорічно св. Миколай. Садочок бере активну участь у шкільних Шевченківських святах. Для всіх українських дітей Нью Гейвену Відділ улаштував минулої осені костюмову забаву. Пані Ю. Денисенко і М. Луців подбали про цікаве й успішне переведення цієї імпрези.

Помимо цього, чи може тому, що як молоді жінки виховані на еміграції, більшість нашого життя провели поза межами Батьківщини, цікавимося українським декоративним мистецтвом. Багато з нас вишиває, дехто малює кераміку. Вже другий раз спільними силами цілого Відділу, під проводом Нілі Павлюк, з великим успіхом улаштовано Вишивані Вечерниці. Віра Малик, із муравлиною пильністю відтворила на великих декораціях стін залі стилеві узорі вишивок. Більшість гостей на ту приємну забаву приходять у вишиваних сядягах. Головною атракцією є завжди вибір найкращої сукні. Цього року китицю червоних рож за найкращу довгу сукню, прикрашену перетиканим узором, одержала Ніна Сметанюк, а за коротку — з хрестиковим узором — Орися Мандич. Найкращу вишивану блюзку мала Марійка Антонішин.

Вишивані Вечерниці в'дрізняються від інших забав тим, що дають поштовх нашій молоді поцікавитись ближче українським вишивковим мистецтвом і знайти спосіб примінення його до сучасного одягу.

Іншою імпрезою, де проявляється любов до українського мистецтва, був показ моди весною біжучого року, zorganizований Христею Мельник. На показі, яким провадила Люба Гільдей, були зразки модерного одягу з приміненням вишивки. Показані були костюми, сукні й дитяча одежа. Імпреза відбулась враз із виставкою вишивок, різьби та кераміки, про яку подбала п-на М. Міковська. Між запрошеними гістьми було також ба-

гато американців, які із захопленням подивлялись винахідливість і смак українських пань.

Як член місцевого Відділу УЖКА, 108 Відділ живо цікавиться громадським життям Округу і бере активну участь у різних імпрезах. Наша громадська відповідальність віддзеркалена в грошових пожертвах на загальні й місцеві цілі.

І так, після двох років співжиття і праці, бачимо, як доцільно було включитися в діяльність українських жінок, zorganizованих у своєму власному товаристві. Сподіваємося, що з набуттям знання і досвіду зможемо розгорнути нашу працю на інші ділянки життя і в той спосіб поширити власний світогляд, а також прислужитися громаді.

Н. Т.

Округа Дітройт

ДОПОВНЕННЯ ДО ЗВІТУ

У звіті Окр. Ради СУА з Дітройту, що був уміщений у Н. Ж. ч. 2, 1973, повинно бути:

З ініціативи голови 96 Відділу СУА п-ні Віри Андрушків і проф. Михайла Смика відбулася велика демонстрація цілого українського Дітройту проти переслідування й арештування культурних діячів в Україні, в обороні яких вислано кілька тисяч петицій до Вашингтону.

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Антона Федькога, чоловіка п-ні Розалії, довголітньої голови нашого Відділу, пересилаємо 12 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Управа 8 Відділу СУА, Бронкс

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Василя Ванджури складаємо 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

29 Відділ СУА в Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на далекі могили в Україні бл. п. Василя й Анни Павлюків, батька і матері нашої довголітньої секретарки п-ні Міри Мацюрак, у другу річницю їх смерті складаємо 15 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Членки 74 Відділу СУА в Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Стефанії Дудун складають 70 дол. на Фонд Музею

Членки 81 Відд. СУА і приятелі Покійної в Дітройті і Воррені

РІЧНІ ЗБОРИ

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Річні Збори 16 Відділу СУА

Дата: 27 січня 1973 р.

Збори відкрила голова молитвою. Протокол із попередніх Зборів відчитано і прийнято.

Звітували голова і референтки.

Діяльність Відділу:

а) Культ.-освітня: Ширших сходин було чотири. Дві імпрези для цілої укр. спільноти. Участь у виставці етнічних груп.

б) Сусп. опіка: 1. Вислано одягсвих пачок для укр. скитальців: до Європи — 8, до Бразилії — дві. 2. Допомога „бабусі“ в Німеччині. 3. Постійно висилається 15 дол. як стипендію для студентки в Європі. 4. Вислано 50 дол. на фонд „Укр. Церква в Потребі“. Переведено коляду 220 дол.

Звіт Контр. Комісії: По провіренні касових книг — де знайдено все в порядку — уділено абсолюторію уступаючій Управі.

Вибір **нової Управи:** голова — Мирослава Петришак, заступниця — Олена Карп'як-Бенцаль, секретарка — Ольга Таратула. Референтки: пресова й імпрезова — Ольга Луцик, мистецька — Марія Процай, сусп. опіка — Олена Романовська і Теодосія Остап, господарська — Анна Бучек.

До **Контр. Комісії** вибрано: Одарку Король, Олену Березюк і Евфрозину Остап'юк.

Від імені нової Управи голова подякувала за вибір і Збори закінчено молитвою за успіх та товариською гутіркою при каві і солодкім.

Присутня

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Річні Збори 20 Відділу СУА ім. Олени Теліги

В неділю, 25 лютого 1973 р., відбулися Річні Збори 20 Відділу СУА у Філядельфії. Збори відкрила молитвою голова Відділу п-ні Софія Гарасимович, відчитавши програму Зборів, що її затверджено.

На предсідницю Зборів вибрано делегатку Окр. Ради п-ні А. Богачевську, а на секретарку п-ні Т. Гаврилів.

Протокол із попередніх Річних Зборів відчитала п-ні М. Прокопович.

По звітах Управи, Контр. Комісії та уділенні абсолюторії, обрано нову Управу на 1973 рік: Софія Гарасимович — голова, Ярослава Збир-Лободич — заступниця, Мирослава Прокопович — секретарка, Марія Синейко — скарбник. Референтки: інж. Лідія Дяченко організаційна, Володимира Ценко культ.-освітня, Аня Літинська імпрезова, Марія Харина пресова, Вероніка Цегельська сусп. опіка, Марія Галій виховна, Теодосія Гаврилів кореспонденційна, Марія Мазяр господарська. Контр. Комісія: Ірина Качанівська, Марія Кочерган і Наталія Стефанів.

Марія Харина
пресова референтка

ПОТАКЕТ, Р. АЙ.

Збори 25 Відділу СУА

Дня 8 жовтня 1972 р. приймали дві гості з Окр. Ради з Гартфорду — голова Ольга Платош і культ.-освітня реф. Ірина Захарко. Збори відбулися в церковній залі св. Михаїла у Вунсакеті. Цілою сходин було по 2-річній нечинності Відділ оживити і вибрати нову Управу.

До **нової Управи** ввійшли пані — Ева Сорока — голова, Таня Худолій — заступниця, Марія Чировська — скарбничка. Референтки: Таїса Кузьма — організаційна, Таїса Децик — культ.-освітня, Юлія Фолис — сусп. опіка.

Таїса Децик
секретарка Зборів

НЮАРК, Н. ДЖ.

Річні Збори 28 Відділу СУА

Дата: 28 січня 1973 р.

До **нової Управи** ввійшли пані — Голова — Ліда Гладка, заступниця — Ф. Дорошенко й Ю. Добош, секретарки — О. Цар і Н. Загайкевич, касієрка — А. Назарук, фін. референтка — Е. Мартинець.

Референтки: Організаційна — С. Луків, культ.-освітня — М. Робак, імпрезові — І. Небелюк і І. Лисинецька, зв'язків — П. Кучкуда, виховна — М. Городиська, сусп. опіки — О. Гнатик і С. Андрушків, бібліотекарки — С. Панас і М. Гординська, господарські — М. Дябога і Л. Винарчук,

пресова — Т. Богданська, домівкар — М. Дурбак.

Контр. Комісія: голова — С. Карпінка, членки — М. Герус, О. Муссаковська, Мосора і А. Цяпка.

Н. Загайкевич, секретарка

66 ВІДДІЛ СУА, НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Річні Збори відбулися 28 січня 1973 року. Збори відкрила п-ні Оріся Мандич, голова. Президія: пп. І. Гриневич, голова, Лідія Фіцалович, секр.

Протокол із попередніх Зборів відчитала п-ні Віра Гусак. Контрольна Комісія знайшла все книговодство в порядку і на пропозицію п-ні Р. Яхницької Збори уділили абсолюторію уступаючій Управі.

До **нової Управи** ввійшли пані — Ірина Телюк — голова, Оля Посполита — заступниця, Лідія Фіцалович — секретарка, Віра Гусак — рекордна секретарка, Віра Козюпа — касієрка. Референтки пп. — Надя Лодинська культ.-освітня, Оля Посполита імпрезова, Софія Данко й Ярослава Кравчук сусп. опіки, Надя Лодинська, Оріся Марків і О. Самсонюк господарські. Контр. Комісія пп. — О. Мандич, Ярослава Кравчук і Леся Кизик.

Нововибрана голова подякувала членкам за вибір та довіря і молитвою закінчено Збори.

Л. Фіцалович, секретарка

73 ВІДДІЛ СУА, БІДЖПОРТ, КОНН.

Річні Збори відбулися 3 грудня 1972 року. Присутніх 24 членок. Збори відкрила голова п-ні Мирослава Чубата, привітала і представила делегатку Окр. Ради Нової Англії п-ні Ольгу Платош та перевела молитву Союзу Українок. Президія Зборів пп.: Олександра Шуст, голова, Марія Сливінська, секретарка.

По прочитанні протоколу з попередніх Загальних Зборів п-ні Іриною Федоронько приступлено до звітів Управи.

Після вислухання звітів п-ні Марія Сливінська в імені Контр. Комісії ствердила, що Контр. Комісія знайшла все в порядку і на її внесок Збори уділили уступаючій Управі абсолюторію.

Збори вибрали **нову Управу** в складі пп.: Мирослава Чубата — голова, Ольга Папроцька — заступниця, Стефанія Бабій — секретарка, Марія Сливінська — заступниця секретарки, Надія Фалько — касієрка. Рефе-
(Закінчення на обгортці)

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу мого дорогого шгагра бл. п. Микити Мальованого, який помер 10 березня 1973 р. і полишив у смутку дружину Марію, двох синів Мирослава і Василя, сім унуків і два правнуки — складаю 10 дол. на прес. фонд Н. Ж.

Анна Наконечна
голова 38 Відділу СУА
Ленсінг, Миш.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Константина Лиска, чоловіка кашої членки п-ні Олени і брата п-ні Ярославн Лісовець складаємо 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя. Членки Відділу зложили на видання „Кодексу українських народніх мелодій“ 112 дол.

Управа 82 Відділу СУА
Нью Йорк, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. д-ра Сави Никифоряка, чоловіка нашої членки п-ні Нусі Никифоряк, та на могилу бл. п. Анни Антосяк, матері нашої членки Стасі Шуган, складаємо 20 дол. на пресовий фонд Нашого Життя, а паням Нусі Никифоряк і Стасі Шуган передаємо слова нашого щирого співчуття.

Гурток книголюбів у Нью Йорку

У ВОСЬМУ РІЧНИЦЮ смерті нашої дорогої мами бл. п. Катерини Федорчак родом Цесельської, членки 63 Відділу СУА в Дітройті, народженої в Золочеві, а засланої в далекий Казахстан, складаємо 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Стефанія Вірстюк
Леонтинна Галяженко
Ірина Подгурська
членки 63 Відділу
СУА з родинами

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на далеку могилу бл. п. Харитини Пекарчук, воїна армії УНР, що померла в Дорнштадті, складаю 5 дол. на „Фонд 500“

Лідія Бурачинська, Філядельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Володимира Чернодольського складаємо 10 дол. на прес. фонд Н. Ж.

Олена і Володимир Шиприкевичі
Філядельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу, що стоїть лиш уявою на далекій Батьківщині, в другу річницю смерті нашої дорогої тети Теофілі із Стисловських Домбровицької — висилаємо 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Юзьвяки, Арчболд

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу дорогої і невіджалуганої бл. п. Святослави Березовської складаємо 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Мирослава й Ярослав Зубалі
Валлінгфорд, Па.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої землячки бл. п. Оксани Клименко, складаю на пресовий фонд Нашого Життя 10 дол. Таян Сливка, Асторія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу улюбленої й незабутньої бл. п. Ірини Дереш складаємо 7 дол. на передплату для бабусі

Марійка й Ярослав Мартинюки
з донями

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. о. Ярослава Полянського і бл. п. Петра Полянського, братів моєї приятельки Євгенії з Полянських Дубас, складаю 10 дол. на прес. фонд Н. Ж.

Марія Барагура, Нью Йорк

У ПАМ'ЯТЬ померлої членки 28 Відділу СУА бл. п. Катерини Боднар складаємо 50 дол., з того на пресовий фонд Н. Ж. 40 дол., а на супс. опіку Відділу 10 дол.

Степан Боднар, чоловік
Галина Гайдамах
Анна Настюк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. сина Олеса, що так ненадіжно покинув нас і полишив у великому горю, складаємо 10 дол. на прес. фонд Н. Ж.

Артеміда Никорович з родиною

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на далеку могилу бл. п. Харитини Пекарчук, жінки-воїна, Лицаря Ордену Залізного Хреста, активного борця за волю України в рядах Армії УНР, яка померла в Німеччині 13 березня 1973 р., складаю 10 дол. на Фонд Укр. Інвалідів.

Марія Голуб, Каламазу

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. кузина Володимира Чернодольського, народженого в Золочеві, складають на пресовий фонд Н. Ж. 10 дол., а родині Покійного висловлюють щире співчуття

Григорій і Леонтинна Галяженко
Стефанія Вірстюк
Ірина Подгурська з роду Федорчаків

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Софії з Білинських Анастазієвської, нашої дорогої приятельки, складаємо 10 дол. на Музей СУА

Д-р Володимир і Уляна Білецькі
Акрон, Огайо

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Бл. п. Марія Калитовська
The late Maria Kalitovska

Вже кілька місяців минуло від дня смерті бл. п. Марії Калитовської, членки 63 Відділу СУА в Дітройті, та брак рідні не дав можливості зібрати докладніших даних про життя Покійної і написати вчас спомин про Неї.

Марія Демчук-Калитовська народилась у Західній Україні 2 квітня 1890 року, в Брафалівці, коломийського повіту. Закінчила учительську семінарію й учила в Балінці коло Коломій. Крім цього приватно приготувляла здібних і охочих хлопців і дівчат до учительської семінарії. Ціле своє життя працювала суспільно. По приїзді до Америки була активною членкою 63 Відділу СУА від його заложення. Коли недуга й неміч, а головню слабкий зір не дали їй активно працювати, завжди живо цікавилася справами Відділу і громади. Багато праці віддала Пластовим оселям. Дуже скромна, спокійної вдачі, не хотіла нікого обтяжувати своєю особою, хоч з огляду на зір дуже тої помочі потребувала. Померла після вдало проведеної очної операції. Похорон відбувся 18 серпня 1972 року, при малій участі приятелів і членок Відділу, бо навіть її чоловік не був присутній, перебуваючи хворим у шпиталі. Тіло спочило на цвинтарі Монт Олівет у Дітройті.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа 63 Відділу СУА
ім. С. Русової в Дітройті

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на далеку могилу бл. п. о. прот. Филимона Кульчинського складаємо на Стип. Фонд молоді в Бразилії 43 дол.

Д-р Богдан і Ольга Фараонів

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТЬП'ЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ЧЕТВЕРТЕ

Христос Воскрес!

Оцим стародавнім українським привітом вітаємо з нагоди радісних днів Воскресення Христового всі об'єднані в СФУЖО жіночі організації разом з їх членством. Водночас пересилаємо теж радісне „Христос Воскрес!“ дорогим нашим сестрам, як і многострадалному, але нескореному українському народові на рідних землях.

ГОЛОВНА УПРАВА СФУЖО

ДЕНЬ СФУЖО

Проголошуючи 25-ліття свого існування Світова Федерація Українських Жіночих Організацій змагала до того, щоб усе організоване жіноцтво належно усвідомило собі значення цих роковин. До створення СФУЖО дійшло в часі великих зрушень. Впродовж великої мандрівки і чергових переселень об'єднання було вказане і конечно. Але рівночасно воно було виставлене на певні проби. Цей початковий натиск відосередних сил СФУЖО витримала. Пізніша розбудова жіночих організацій, що йшла під опікою й при допомозі СФУЖО, скріпила становище нашої Федерації. Але й поставила до неї великі вимоги. Різноманітність умовин і великі віддалі, вростання в країну поселення, різниця в ментальності молодого покоління, відгук на процеси, що проходили на Батьківщині — це все враховував провід Федерації даючи унапрявлення своїм складовим організаціям. У міжчасі назріла тяга до об'єднання в цілому суспільстві — створився Світовий Конгрес Вільних Українців. І гут СФУЖО, не зважаючи на недостатне зрозуміння громадського чинника зайняла своє місце в Секретаріаті СКВУ.

Отже 25-ліття СФУЖО можна вважати осягом. Воно було б ося-

гом в якихнебудь умовинах, не згадуючи наших нетривких громадських форм. Сам факт, що ми випередили наш загальний цілий 20 років, уже заслуговує на увагу. Чи не слід було б донести цей осяг до розуміння кожної членки нашої складової організації?

Гол. Управа СФУЖО зпочатком року проголосила заклик у справі 25-ліття, а в тому спеціально звернулася до своїх складових організацій. Тепер приступила до реалізації цього клича. Найкраще буде провести його у формі ДНЯ СФУЖО.

Назву цього вшанування не слід брати буквально. Це не значить, що членство повинно присвятити цьому цілий день. Але в кожному разі більш, як один вечір. Ця зустріч повинна виповнити собою день членки своїми ідеями, прямуваннями, вимогами. Цей день повинен лишити слід у її серці.

Найкраще підійде для цього форма конференції. Зібрання, в якому в одній чи кількох доповідях обговориться шлях нашого жіночого руху, його прямування й потреби. Це допоможе членству з'ясувати місце і завдання СФУЖО під цю пору. А коли б ця форма видалась надто статичною, тоді можна одне чи други завдання подати у формі дискусії, що її роз-

КОМІСІЇ СФУЖО

При референтурах СФУЖО існують Комісії, що є допоміжним чинником. Вони допомагають референтці при укладанні плану праці, а й у виконанні його. Звичайно вони засновуються в осідку, де живе референтка, але бувають і Краєві Комісії, коли є в тому якась потреба.

До тепер існують Комісії: Організаційна (голова п-ні Н. Пазуняк, Філадельфія), Виховна (голова Марія Завадівська, Торонто), Сусп. Опіки (голова Олександра Ковальська, Торонто), Фінансова в Канаді (голова Ганна Ганківська в Торонто), Фінансова в ЗСА (голова Марія Харина у Філадельфії), Комітет увічнення пам'яті Анни Ярославни — КУПАЯ (голова Оксана Генгало у Філадельфії), Професіоналісток (голова Лідія Дяченко, Філадельфія).

Йдуть заходи коло створення Комісії Нар. Мистецтва у ЗСА і Канаді.

гляне відповідна дискусійна лава.

Теми ДНЯ СФУЖО можна зробити більш популярними, коли крім проблем нашого жіночого руху обговорилось би новітні течії жіночого руху, що нуртують у світі. Та найбільш промовило б до душі нашої членки насвітлення ситуації української жінки на Батьківщині. Для цього теж є відповідні джерела, що допомогли б зробити ДЕНЬ СФУЖО справжнім святом.

Отже приступаймо до влаштування ДНЯ СФУЖО! Для вшанування цих роковин, що є осягом українського організованого жіноцтва. І для власного збагачення, що його такий ДЕНЬ нам принесе.

Коли в Вашій місцевості немає Відділу СУА, зберіть гурт жінок, щоб його заснувати. Для цього потрібно 10 одиниць, що хочуть жити організованим життям.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Ділимося сумною вісткою з усією українською громадою, розкиненою по цілому світі, що 9 січня 1972 року відійшла від нас по довгій і важкій недужі бл. п. Галина Рафаїловна Коваль із роду Вржесневських у 77 році життя. Походила з Умані, де народилася й закінчила гімназію. Вийшовши заміж у молодому віці переїхала з чоловіком до Петербурга, де студювала на природничому від-

Бл. п. Галина Коваль
Late Mrs. Halyna Koval, past President of Ukrainian Women's Organization in Caracas, Venezuela

ділі Бестужевських курсів. Повернувшись із чоловіком до Києва ввійшла в українське культурне і товариське життя. Її хата стала центром, де сходились видатні люди того часу.

Коли родина в 1920 р. була приневолена емігрувати, осіла в 1921 році в Празі. Тут увійшла до Управи Укр. Жін. Союзу й брала в його праці живу участь. Після смерті чоловіка проф. Володимира Ковалю в 1927 р., переїхала до Парижа. Тут боролась із трудними матеріальними обставинами, але все знаходила час на участь у громадській праці. У 1945 р. стала співосновницею Союзу Українок Франції і першою його головою. Проводила цю організацію у перших трудних повоєнних роках аж до свого виїзду до Венесуелі в 1947 р.

Прибувши до Каракасу, де проживав її син проф. Володимир Коваль із дружиною маляркою Галиною Мазепою, дала ініціативу до створення Об'єднання Українських Жінок при Укр. Громаді й у перших роках очолювала його. Також тут, як і в Парижі приймала живу участь у житті місцевої православної церкви. Паро-

Естонки запрошують...

Дня 5-го лютого ц. р. Федерація Естонських Жіночих Клубів та Естонський Жіночий Клуб Нью Йорку влаштували в залах Естонського Дому вечір поезії та пісні з нагоди 55-ої річниці естонської незалежності. Вони запросили до себе представниць і представників сателітських народів, а також і українко. Кожна запрошена група виступила з коротенькою програмою. Вечір відкрила голова Федерації п-ні Юта Курман вітаючи всіх офіційних представників. Після неї промовляла голова Ради Європейських Жінок в Екзилі п-ні М. Детар і п-ні М. Душник, референтка зв'язків СВА, а пізніше слово забрала п-ні Маль Юрма, голова Балтійської Ради Жінок. Виступи доповідачок були переплітані читанням поезій. Вечір закінчили мелодійні естонські народні пісні у виконанні популярного естонського тенора п. Гейнца Рівальд.

П-ні Марія Душник була відповідальна за українську програму, яка справді захопила публіку. Ціла програма тривала біля 10 хвилин; на неї склалися мелодеклямація поеми Т. Шевченка „Заповіт“ при акомпаньяменті бандур, та деклямація поеми Лесі Українки у виконанні п-ні Марії Душник і народні пісні у виконанні членок СУМА, „Жайворонків“ та Пласту. Ми привикли, що наша пісня, народні строї і молоді талановиті виконавці захоплюють чужинецьку публіку, тому не буду розписуватися про виступ молоді, але мені хочеться висловити кілька слів признання для п-ні Марії Душник за дуже коротку, змістовну промову. Справді, рідко доводиться почути промовця, який у коротенькому слові зуміє дати стільки інформаційного матеріялу й подати його у легкій, ясній і добре зрозумілій для чужинців формі, як це

хія і церковний хор постали при її видатній допомозі.

Учасниця Другого Світового Жіночого Конгресу, що відбувся 1959 р. в Нью Йорку, пам'ятають цю привітну громадську діячку, що була представницею Об'єднання Українських Жінок Венесуелі. Тут, як і в попередніх жіночих товариствах вона вложила багато своїх сил і за те її згадують із вдячністю і пошаною.

Д-р Софія Припхан
голова ОУЖ Венесуелі

зробила наша представниця. На вечорі були також присутні пані: Олена С. Процюк, референтка зв'язків Світової Федерації Укр. Жіночих Організацій, Дарія Стераняк, містоголовва ОЖ ОЧСУ і Леся Кіршак, голова Окружної Ради СВА Нью Йорку.

У загальному треба сказати, що ціла імпреза була на високому культурному рівні. Вона була цінна тим, що запрошені гості через своїх письменників, поетів і виконавців брали активну участь у цій імпрезі. Вона мала характер урочистого родинного свята, а не дуже офіційної „холодної“ академії. Чай і перекуску подано перед початком мистецької частини, а по її закінченні присутні ще залишилися на гутірку. Цілий вечір тривав біля 3-ох годин.

Цей короткий опис імпрези подаємо теж із надією, що, можливо, й наші жіночі організації зацікавляться можливістю влаштування подібних імпрез для чужинців спільними силами.

О. С. Процюк

ЛИСТІВКА КУПАЯ

Заходами Комітету увічнення пам'яті Анни Ярославни вишла листівка з репродукцією картини мистця Петра Андрусєва „Пир на дворі князя Ярослава“. Дохід із листівки призначений на фінансування монографії Анни Ярославни в опрацьованні французького вченого о. Роже Галю.

ВКЛАДКИ ДО СФУЖО

У перших місяцях 1973 р. вирівняли свої вкладки: Організація Українок Канади ім. О. Басараб (150 дол.) і Об'єднання Жінок Ліги Визволення України в Канаді (150 дол.). Це є вкладки за біжучий рік. Вплатив свою вкладку за 1972 р. Український Золотий Хрест у ЗСА (100 дол.). Доповнив свою вкладку за 1972 р. Союз Українок Австралії (21 дол.). Щиро дякуємо!

ДАВНЯ ЖІНОЧА ПРЕСА

Для праці над Біографічним Словником української жінки потрібна нам давня українська жіноча преса. Будемо вдячні за випозичення чи пожертву річників „Жіночої Долі“, „Жінки“, „Нової Хати“ і „Жіночого Голосу“. Також бажані поодинокі числа!

РЕД. КОЛЕГІЯ БІОГР.
СЛОВНИКА

„Полуботчишина сорочка“

ЛЮБОВ ВОЛИНЕЦЬ

Працюючи в слов'янському відділі Нью-Йоркської Публичної Бібліотеки і переглядаючи різні старі видання Української Академії Наук, Харківського університету й ін., я цілком припадково натрапила на статтю про „Полуботчишину сорочку“. Полуботський взір віддавна мене цікавив як теж інтригував, хотілось знати історію самої сорочки, й ст несподівано така знахідка.

Стаття під заголовком „Полуботчишина сорочка“ появилася у Збірнику ч. 6, Харківської науково-дослідчої катедри історії української культури, 1927 року. До статті були долучені чорно-білі світлини. Автор Степан Таранушенко — відомий мистецтвозна-

вець та етнограф. Він народився 1889 року в місті Лебедині. Йому належать такі праці, як: „Старі хати Харківка“ (1922), „Пам'ятки мистецтва старої Слобожанщини“ (1922), „Шевченко-художник“ (1961) і ін. Ціль статті про Полуботчишину сорочку була перевірити, чи можна цю сорочку зачислити до українських старовинних пам'яток.

Закри почнемо спис сорочки, відійдімо на хвилину в глибину історії, щоб запізнатися з деякими фактами життя гетьмана Павла Полуботка, Павло Полуботок народився близько 1660 року. Він був чернігівським полковником від 1706—1722 року. Після смерти гетьмана Івана Скоропадсько-

го Павло Полуботок став наказним гетьманом. Від самого початку його влади тяглась боротьба між гетьманським урядом і Малоросійською Колегією. Закінчилось тим, що гетьмана Павла Полуботка було викликано до Петербурга і там Петро I наказав його ув'язнити в Петропавлівській фортеці, де він і загинув 1724 року. Жінку і дочку Гетьмана було теж страчено. Що ставалося з майном зліквідованих гетьманів та козацьких старшин? Звичайно московський уряд усе конфіскував і прислав спеціальну комісію, яка дуже точно описувала та реєструвала всі речі. Іноді ближча й дальша родина процесувалася з урядом, щоб одержати сконфісковані речі.

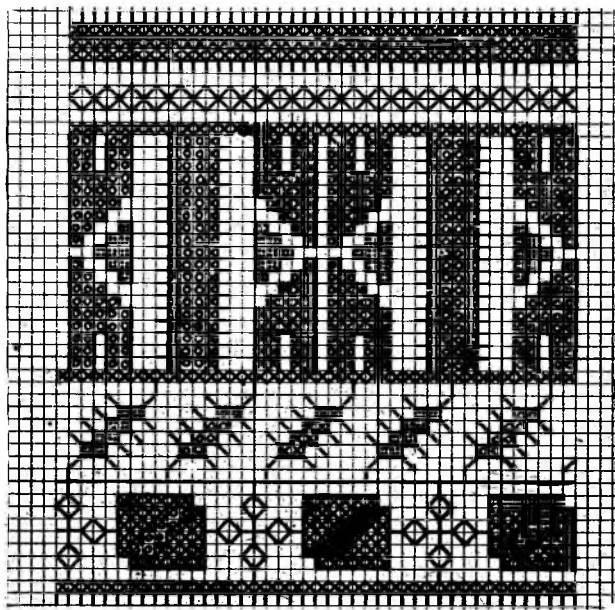
Як було з майном гетьмана Павла Полуботка, не знаємо, але сорочка, про яку мога, дісталась до рук нащадків гетьмана, а саме графині В. В. Капністової. Вона жила в селі Михайлівка тоді Лебединського повіту та, крім Полуботчишиної сорочки, мала

Сорочка дружини гетьмана Павла Полуботка
Shirt of Hetman Pavlo Polubotok's wife

Перед сорочки
Detail of the embroidery

Взір сорочки, загально відомий як „полуботський“
“Polubotok” design

велику колекцію пам'яток української старовини.

Року 1902 в Харкові під час XII Археологічного з'їзду була організована виставка. На цій виставці було зібрано і систематизовано величезну кількість дуже цінного наукового матеріалу. У відділі „Історичної старовини“ було експоновано колекцію гр. В. В. Капністової і тут, поміж іншими предметами, була виставлена сорочка, про яку мова. В каталозі виставки, як пояснення до цього експонату, було написано: „сорочка жінки Павла Полуботка з домашнього полотна, вишита шовком“. Після виставки сорочка повернулася до власниці і там була до революції. Року 1918 в місті Лебедині була зорганізована виставка української старовини і тут знов виставлялась Полуботчишина сорочка. Після закриття виставки сорочку повернули до власниці і несподівано дім, в якому знаходилися пам'ятки старовини і мистецтва загорівся. (Якось дивно, що вогонь супроводить і часто нищить наші культурні пам'ятки). На щастя, сорочка врятувалась, але згоріло там багато цінних пам'яток. Між іншим, згоріли картини Тараса Шевченка, бо гр. Капністова походила з Репнінів і Тарас Шевченко малював її, коли вона була ще дитиною. Полуботчишина сорочка врятувалась і дісталась до щойно зорганізованого музею в Лебедині. В залі килимів вона була пришита до одно-

го з виставлених килимів. У 1919 р. під час розгрому музею сорочка зникла невідомо куди.

Ще в 1902 р. Полуботчишина сорочка звернула на себе увагу глядачів. Полтавське губерніяльне земство замовило з неї копію і цю копію було виставлено в Полтавській державній музеї. При Полтавським земстві існував кустарний склад, який мав за завдання давати населенню Полтавщини підробіток через відродження старовинних високохудожніх традицій українського килимарства, вишивання, керамічного виробництва, різьбарства та інших галузей художнього кустарного промислу в точних копіях старовинних зразків або модернізованих перерібі їх.¹ І так мотиви Полуботчишиної сорочки почали вживати на кустарних виробках, найчастіше на чоловічих сорочках. Отже цілком зрозуміло, що взір із гетьманської сорочки дуже скоро розповсюдився по цілій Україні.

Сорочка, крім узору, теж прикрашена кольоровими тасьмами (смужками), нашитими на швах і на нешвах. Ці нашивки вживається в трьох кольорах: карміново-червоній, синій і оливково-зеленій. Поділ сорочки обшитий синьою тасьмою (верхній) та червоною (нижній). Нижні шви рукавів обшиті оливково-зеленою тасьмою. Краї рукавів, комір, пазуха оточено червоним шнурком.

Тепер приходимо до найголовнішої частини сорочки, а саме взору. Автор статті описує взір так: „Сорочка, крім кольорезих нашивок, має ще багаті прикраси з вишиванок. Шитво виконано шерстю (вовняною ниткою) та шовком. Виключно шерстю (червоною та зеленою) вишито рукава й поділ, самою зеленою простенькі мотизи, що супроводять червоні нашивки на швах. Головна вишивка на грудях виконана півхрещиком двома матеріалами: шовком та шерстю. Більша частина оконтуровки виконана шовком (темно-цинамоновим), менша — шерстю. Так само й заповнення контурів зашито здебільшого шовком. Вишиванка на грудях виконана переважно у вишнево-червоних та синіх тонах із додатком у невеликих дозах темнооливкового та палевого тонів. Підкреслено це сполучення червоно-синіх тонів у центральній частині нагрудної вишивки („павуки“) по боках пазухи. В широких бокових полях (квадратики) палеві й сині площинки йдуть наперемінку в діагональному напрямку рядками. Схематичні „квіточки“, що закінчують вишиванку внизу, виконані в оливкових та палевих барвах“.²

Отже вишивка на грудях складається з пятакутника, обернутого гострим кутом додолу. Головний елемент вишивки — це „павук“, який іде двома смугами по боках розрізу і сполучується з собою нижче розрізу. Краї облямовані квіточками. Кожна квітка має стебло, саму квітку і закінчується „вусиками“. Рукав зашито взором на цілу його довжину симетрично на два боки. Вишивка на кінцях рукава має криволінійний меандр. Верхня частина вишивки на подолі сорочки складається з „баранячих ріжків“. Весь орнамент чисто геометричний.

Сам автор зазначив, що „оздоблення сорочки дуже ефектне і справляє пишню-урочисте вражіння“.³

Ось так виглядала оригінальна Полуботчишина сорочка. Завдяки Полтавському кустарному складу „полуботський взір“ розійшовся по цілій Україні.

¹ Таранушенко, Степан: „Полуботчишина“ сорочка. СВ: Харківська науково-дослідча кафедра історії української культури. Збірник. Том 6, 1927, стор. 365.

² Там же, стор. 367.

³ Там же, стор. 367.

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

Святогне пезиво

З наближенням тих чи других свят нас звичайно огортає дивний настрій — настрої споминів, звичаїв, обрядів, а вкінці і настрої відтворення того назабутнього печива, над яким у передсвяточному часі мама чи бабуня працювала цілими днями, а то й ночами.

Однак варто було труду, коли їх спогад так глибоко своїм смаком, запахом і виглядом врився в нашу пам'ять.

Одним із таких споминів хоч сьогодні поділитися з нашими читачками, а називається він:

Дріжджевий мазурок:

- 2 ф борошна (муки)
- 3 торбинки дріжджів
- 1 горнятко теплого молока
- 20 жовтків
- додаткове молоко
- 1 горнятко клярваного масла
- 1½ горнятка цукру
- 1 ложка цинамону
- ½ ложечки мушк. горіха (натмег)
- ½ ложечки шафрану
- ½ ложечки кардемону
- ½ ф білих родзинок
- ¼ ф краяного в смужки мигдалю
- ¼ ф краяної цикати
- ¼ ф краяних дактилів
- ¼ ф краяних фіг

Тепле борошно пересіяти у велику миску; в середині муки зробити заглиблення, туди влити дріжджі, розроблені в склянці молока. Уживаючи лиш трошки докотишньої муки утворити тісто у вигляді сметани, притрусити зверху мукою. Миску накрити стирочкою та залишити в теплом місці, нехай дріжджі підходять. Приблизно за пів години (як тісто піросло) вбивати туди жовтки і ще додавати по трохи молока та замісити тісто, густіше ніж на бабку. Мішення повинно тривати одну годину. Після того додати масло, цукор і запахи та місити ще додаткової пів години або більше (від цього залежатиме смак та якість мазурка). Вкінці додати бакалій і докладно вимішати їх із тістом. Тісто тепер знову накрити

і чекати, доки не підросте подвійно в своєму об'ємі. Часом це триває довго (2—3 години) — а часом коротше — значить треба до тіста в міжчасі заглядати.

Виложити на два помашені листи (бляхи) тонко розводячи його (1 інч найбільше). Залишити нехай знов підросте, а тоді помашити трьома напів вбитими білками та посипати грубими кришталлами цукру.

Пекти на 350 ст. около 45 хвилини.

Коли простигне цілком, завинувати в алюмініювий папір та переховувати в холоднім місці. Тримається довго свіжий — навіть до Зелених Свят, якщо добре випечений.

Лукія Гриців

Із листів до редакції ЯКЕ ЗНАЧЕННЯ ПАСКИ?

Я погодилася демонструвати писання писанок на місцевій телевізії. При тому будуть проводити зі мною інтерв'ю на тему Великодніх звичаїв. Одним із таких питань буде — яке значення паски в нас? Чи вона завжди була круглої форми? Рівночасно викликає порівняння з бабкою, яка звичайно пишастється в нас на святочному

Кожного Великодня п-ні Олена Пеленська в Мюнхені пече таку традиційну паску для свого святочного стола і багато пасочок для мешканців захисту для старших і бурси для молоді

Mrs. Olga Pelenska in Munich, Germany is baking the Ukrainian Easter bread "Paska" not only for herself but for many lonely Ukrainians in the community.

столі. Я переглянула різні етнографічні матеріали і зверталась до різних людей у Шикаго, але ніхто не міг мені поради, що відповісти.

Володимира Демус

У попередньому числі Н. Ж. ми подали в статті „Паска“ дані про її походження. Це святочне печиво було встановлене на пам'ять хліба, що ним поділився Спаситель з учнями під час Тайної Вечері. Тому й це печиво прикрашували хрестом із тіста й різними візерунками. Бували паски дуже пишні з багатством прикрас, бували скромніші, як та, що її рисунок є в Н. Ж. ч. 3, 1973 р.

Там же було сказано про те, яка різниця між паскою і бабкою. Паска виконана з звичайного тіста з невеликою домашньою яєць і товщу. Бабу виконують із здобного тіста, що багате в яйця, товщ і різні пахощі. Завдяки цим смаковим яkostям баба все ж таки втрачає свою символіку, бо на такому печиві не можна виконати тих усіх прикрас, що на звичайному тісті. Верх бабки покривають склицею, або мастять яйцем.

Щодо круглої форми паски і баби, то це — наслідок хліба, що в нас від часу осілого побуту має символічне значення. Це була підстава харчування наших предків-хліборобів. Отжеж тому хліб був учасником усіх родинних подій, а для вшанування Великодніх свят він був виконаний дещо йнакше і дістав наймення паски.

Наталія Чапенко

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXX.

APRIL, 1973

No. 4

The Easter Egg

The Easter Egg is an excerpt from "Tales of Kazakhstan" (Rozkazhoo Vam Pro Kazakhstan) written by Ulyana Lyubovych which is being translated by Oksana Dragan.

For weeks he had been lying in a typhus hospital in Semyapatinsk, where they had taken him off the train. He had been returning from Krasnoyarsk in Central Asia following an amnesty. On the train he had felt a rising fever. There could be no doubt about it — typhus.

A man in his compartment had let him lie on an upper berth, for a fee; his only fear was that someone would guess that he had typhus. Then they would take him off the train to the nearest hospital, in some godforsaken Siberian hole, and nobody would ever find out what had happened to him. So it was only when they reached Semyapatinsk that he asked his fellow passenger to report that he was ill.

They took him off the train and to a hospital, and detached the car in which he had been riding to disinfect it. Before he lost consciousness he managed to scribble a letter to me about what had happened. The final sentences of the letter were confused and garbled, he must have been sinking into a coma.

With great difficulty I found out where he had been taken. Now every day, in a motley group of Kazakhs, Russians, Azerbaizhanians, Jews, and others, I stood for hours near the entrance of the one-story building that housed the hospital. I sold what belongings I had left to buy milk, the only food that was available, and smuggled it in to him through a nurse.

By giving this nurse a gift of some kind I was able to prevail on her to let me into the corridor of the hospital, where, as if by accident, she left the door of his room open. I could see his shaved head on the grey hospital pillow. Eventually, when he regained consciousness, he turned his head in my direction and smiled wanly. There were complications. He had pneumonia on top of the typhus. For some days he lay unconscious, and I couldn't see his smile.

The nurse advised me to take his watch and his wedding band, for they might be stolen. But I was afraid that he would feel them being removed, and would think that it was some new persecution. Sometimes he passed notes to me through the nurse, but they were probably written in delirium, for he kept repeating that somebody was following him and wanted to harm him.

Often the hospital gates were locked to visitors. At such times they wouldn't accept any parcels for the patients, or give out any information about their condition. Then the people, I among them, stood in a tight cluster in front of the gate and waited. As soon as any member of the hospital staff appeared, everybody surrounded him and begged, in their various languages, for news of "their patient." In vain.

It was wickedly cold, we had to huddle together for warmth. Every once in a while the gates of the hospital opened and a sleigh drove past, with the naked feet of the most recent corpse visible from under the straw. The crowd wailed and wept. Nobody knew who it was that had died. Finally we took to spying

through the windows of the hospital to see if "our patient" was still there. We pressed our faces to the glass panes. Inside the hospital, all shaved heads looked alike. But at one point I felt a surge of relief. On a table next to a bed I recognized the bottle of milk that I had smuggled in through the nurse. Looking closely, I could see the watch on the patient's arm. He was alive.

Easter approached. My patient was slowly recovering. More frequently now he could raise his head and smile at me, or even wave his hand. I decided that we should somehow celebrate Easter together.

Some acquaintances managed to procure a bit of flour, and used it to bake an Easter bread — not very white, but under the circumstances very tasty. I dyed a couple of eggs in coloring made from onion skins, wrapped one half of this Easter egg in a clean handkerchief together with a piece of bread and a sprig of greenery, and set out to smuggle it in to my patient. Standing under the window I would eat the other half of the dyed egg, and in this way we would share a traditional Easter custom.

I approached the nurse and asked her to take the handkerchief in to my friend. The nurse checked to see whether it contained anything harmful to a patient recovering from typhus. Her eyes fell on the half of an egg.

"And what's this?" she asked. "A half of an egg, a colored egg?"

She was a young nurse, but perhaps she could remember the days when it was permitted to celebrate Easter. Her face reflected amazement, and then something like fear. No, she couldn't take this in, somebody

Hahilky – A Tribute to Spring

The culture of the Ukrainian people reflects their deep spirituality their sensitivity, and their intimacy with the earth. This is evidenced in every aspect of the Ukrainian's life: in his music, his arts, in his dress embellished with intricate designs and rich colors, in his folk rites and customs, in the traditional church and family feasts, and in this case in the rituals associated with the celebration of Easter.

The Ukrainian lives deeply by his senses. The basis of his nature stems back to his pagan ancestor who worshipped the sun as the great life-giving power. He perceived the world around him as one large clan in which every phenomenon, every act, be it that of nature or of man, was an occurrence within the

clan. The human being, the animal, the object, the plant, the place, were all seen as kinsfolk, as clan relationships. (i.e. The success of the hunt did not depend upon the skill of the hunter, nor his experience or weapons, but rather upon the benevolent friendship of the animals, his forest relatives.) Every change that occurred in his world, that of night into day, winter into spring, life into death was but an act of coming or going of kinsfolk.

The significance of this concept lies in the belief that the desired kinsfolk, such as spring with its warmth and beauty, could be evoked with ritual and its arrival welcomed with joyous singing, dancing and music. Imitation was considered simultaneously as an act of both repre-

sentation and identification with the imitated object. Thus, by imitating the movement of the sun, one could actually identify with the sun and influence its movement; by imitating the awakening of spring, by imitating the flight of the larks and swallows, the swaying of the trees, the twisting, climbing and growing of the vines, one could actually cause and hasten their activity. The customs of weaving plants and flowers into wreaths and garlands, interweaving of dancers within a circle, of weaving the dance itself around trees, flowers, and vegetation were acts with one meaning and one function.

The ritualistic movements were further enhanced by rhythmic singing. The rhythm had a unique quality of a magnetic force from which the listener could not escape. The resonance heard for great distances was not easily erased from the memory. The full impact of the spring ritual dances both on the ancient clansman and the modern listener is attained by a union of all of these composite elements: gesture and mimicry, rhythmic movement and dancing, and rhythmic singing, refrain, and incantation. Now that we have looked at the people and the world in which the Ukrainian spring rituals were created, let us examine their structure and actual performance.

In antiquity, the spring dances

might see it and report her for taking part in a religious cult.

Suddenly this half of an egg, unbleached and colored in onion-skin dye, took on a vast significance. It became vital for me to pass it on. There was nobody near us, so I explained to the nurse that according to an old custom we wished each other good fortune by sharing an egg at Easter time, and that these wishes had the power to come true. In my pocket I had the other dyed egg, and I handed it to the nurse.

"Take it, please," I said. "Maybe your wishes will come true."

The nurse looked around carefully, then hid the egg swiftly in her pocket, folded the handkerchief back over everything I had brought, and nodded to me. She turned to, but stopped at the door.

"Go and stand under the window. I'll tell him that you're there, and give him the egg and your wishes."

In a minute I was under the window. The nurse was bending over him. Explaining something She helped him to sit up. He turned his head toward the win-

dow, and with a smile began to eat his half of the Easter egg. I did the same. The nurse, meanwhile, pretended to be smoothing his bed, leaning over him in a conspiratorial manner. Then she waved her hand and went away. I pressed my face to the glass and whispered.

"Christ is risen."

Just barely I could see his lips moving in response.

"He is risen, indeed."

Ulyana Lyubovych

EVENING

The sun has hid behind the mountains high;
Meadow and vale and wood are all asleep;
A bell sounds faint; the moon is in the sky;
A tiny nightingale her watch would keep.

All gently sounds the streamlet's low carousing;
The stars glow brightly in the vault of night;
The firs are fast asleep, the birches drowsing;
The shepherd on his flute seeks sad delight.

The earth is like God's temple, calm and still . . .
Mankind is resting from the toil of day;
The moon mounts guard above the western hill,
With joy at all disquiet soothed away.

called "hahilky" and/or "vesnianky" were performed throughout the entire season. The spring cycle of festivals began with Lent with "the meeting of winter and summer" (stritennia) and with the return of the first birds in late February or early March. The initial rites were those of evocation to spring and all of its attributes. They were performed in the forests or in the meadows near the water for these were considered sacred places. They were performed in fields, around the homes or around the villages at planting time. They were performed whenever and wherever the occasion called for them. In the tenth century with the introduction of Christianity in Ukraine these archaic dances were blended with the Christian rituals and their performances became part of the Easter tradition.

On Easter Sunday, following the Solemn Liturgical celebration, children and young people gathered in the churchyard. Opening with an Easter hymn and exchanging the traditional "Chrystos Voskres!" and "Voistynu Voskres!" ("Christ is risen!" and "Indeed He has risen!"), the games and songs began.

The songs glorify the maiden Spring in her fullest splendor. "Hahilochka," for example, sings praises to the daughter of Spring, who rises at dawn, bathes in the morning mist and combs out her long tresses. After she dons a garland of fragrant blossoms, she enters the town like a morning star. "A Vzhe Vesna Cskresla" is an example of the earliest welcoming song:

"Spring has awakened and brought forth a multitude of gifts . . .
It has brought the morning dew, and beauty and grace for the young maidens . . .
It has brought the green forest, and the strength and courage to the young men . . ."

Spring, inspires thoughts of love, courting, and marriage. This is the recurring theme in

the hahilky: "Chornuchko," "Carenko," "Carivna," and "Po Sadochku Chodyty." Many hahilky address the heralds of spring: the larks and swallows, the wild ducks and geese as in "Kachata-Husiata," "Lastivonka," and "Kachor." "Shum" combines the various motifs and images in a descriptive medley about the beauties of the fresh green forest. A multitude of the songs deal with wishes for a rich and abundant harvest as in "A My Proso Sialy," "Ohirochky," "Mak," and "Horoshok." There are those hahilky which depict life during Panschyna, such as "Zelman." This song tells of the arrival of the feudal lord and his reception by the townspeople. "Perepilka" and "A Vzhe Vesna — A Vzhe Krasna" describe the colorful Kozaky.

The hahilky are performed to the rhythm of a simple walking or a running step with the combination of various configurations. The movement in A CIRCLE rotating from east to west symbolizes the sun and represents the invocation to spring and sunshine. The formation of a DOUBLE CIRCLE representing a wreath moves clockwise and counterclockwise changing directions. This is used with themes of love. The movements are soft, tranquil and subdued to music of a lyrical, feminine quality. Performers clasp each other's hands to form ARCHES, BRIDGES or GATES symbolizing the gates through which the new-born arrived, the dying departed, and the gate through which spring entered in its full splendor and beauty.

Standing in two OPPOSING LINES or ROWS symbolizes the contrasting forces in life: light and dark, cold and warmth, love and hate, and life and death. The "Crooked Dance" ("Kryvyi Tanets") consists of a CHAIN OF DANCERS weaving a seemingly endless broken circle symbolizing the continuous changes in the world. This dance represents the movement of the sun as it parallels life from sunrise or birth, to sunset or death. The

dancers chant ". . . we are weaving the crooked dance . . . to which there is no end . . . we will weave it up and down and in and out and will continue on and on . . ."

Throughout the many centuries of Ukrainian history, the hahilky were enriched with new themes that expressed the spirit of the people and conveyed the family life and social order of the times. But no matter what era in history they represent, they retain their basic originality and authenticity. And in spite of their ethnographic primitiveness, or seeming simplicity, the Ukrainian hahilky illustrate a diversified choreographic image that unfolds from a circle and show highly aesthetic forms and great spiritual depth.

Myroslava Stefaniuk
UNWLA, Chapter 96
Detroit, Michigan

APHORISMS BY HRYHORII SKOVORODA

Having placed your faith in the ocean you have ceased to belong to yourself.

*

We ought to be able to correct or tolerate the mistakes of our friends, if they are not serious.

*

If it is great to rule over physical bodies, how much greater it is to guide the souls.

*

Gather your thoughts within yourself, and seek within yourself for the real bliss. Dig a well within your inner center for the water that will bedew your own dwelling place, and the dwelling place of your neighbor.

*

There is nothing so hard on a great hearted human being, than a sumptuous banquet where the seats of honor are occupied by windbags.

*

Do you know what medication is used against the sting of a scorpion? Rubbing the wound with a scorpion.

Ніна Мудрик-Мриц

Христя теж має працю

МАРІЯ ЖИЖКА

ПИШЕ ПИСАНКУ КСЕНЯ

Малюнок авторки

Ой пише, пише
Писанку Ксеня;
Воском розписані
Писанка й жменя.

„Олень“ рогатий
Ліг під смерічку,
А „коник“ вистрибнув
Ксені на щічку.

У „крутороги“
„Зірка“ упала,
Ой, що ж це Ксеня нам
Тут пописала!

Скаржиться Ксеня
Галочці — ляльці,
Що в „безконечник“ їй
вплутались пальці.

Надходять Великодні свята. В хаті метушня. Христин брат, Марко, допомагає татові закладати сітки на вікна, вилазить на драбину, щоб свіжою фарбою віконниці малювати.

Сестра Ірка шие собі новий одяг на Великдень. Скрізь повно кольорових ниток, волічки, шматків полотна.

Мама в кухні пече щось смачне і часом кличе Ірку на допомогу. А Христя? Чому її ніхто не кличе допомагати?! Навпаки, всі її відганяють! Коли вона хотіла подати Маркові фарбу, він закричав:

— Залиши! Ти фарбу розіллеш!

— І не зачеши драбини, — додав тато. — Іди, Христю, допомагай мамі! Але мамі Христя також заваджає:

— Уже досить нас двох із Іркою в кухні! Йди, Христю, бався своїми ведмедиками!

Пішла Христя, поглянула на своїх ведмедиків у ліжку — ах, які вони пошарпані! А нових мама не хоче купувати, бо Христя не хоче старі викидати...

„Треба мені свої забавки також до свят підготувати“, — вирішила дівчинка. Вона познаходила коло канапи, де шила Ірка, шматки полотна й ножицями швиденько викраяла ведмедикам кептарики. Взяла голку, волічку — й давай вишивати. Прибрала гарно одного, другого й третього ведмедика... Змучилася та й заснула.

Тим часом старші скінчили працю й зібрались вечеряти. Але де ж Христя? Нема її ні в кімнаті, ні на городі!

— Ми її відганяли, щоб не перешкоджала, а тепер дитина кудись поділась! — Журилася мама.

— А де ж моя нова спідничка?! — Почувся голос Ірки.

Всі побігли до неї. На канапі сиділи три ведмедики в чудових нових кептариках. Коло них спала Христя.

Почувши, що навколо ходять, дівчинка прокинулася.

— Я ж не знала, що то Ірчина спідничка. Я думала, що то просто шматки полотна... — Мало не плакала Христя.

— Твоя спідниця, Ірко, така куца, що й не лізати, що то спідниця, — сміявся тато.

— Але вона так гарно пошила кептарики! — Похвалив сестричку Марко. — Новіть я хотів би такого кептарика.

Ірка також не гнівалась:

— Я зроблю собі другу спідницю — і трошки довшу. Узавтра я допоможу тобі, Христю, пошити новий одяг ще й для твоїх ляльок.

— Ірка мені допоможе! — Зраділа Христя. — Мої забавки всі будуть гарні на свята!

Г. Чорнобицька

ЛАДКИ

Ладі — ладі — ладонички!
Жваві ручки у донечки.
Жваві ручки у донечки
Вибивають в долонечки.
Вибивають в долонечки
Жваві ручки у донечки.
А пальчики раді.
Ладонички — ладі!

Кицька-мама

Має наша кицька
Троє котеняток.
В першого все личко
У руденьких цятках.

В другого чорненькі
Чобітки на ніжках.
Третій був маленький,
Ну, зовсім, як мишка!

Мила кицька-мама
Котенятам гривки,
Гребінцем — зубами
Чесала голівки,

А тоді до ранку
У колиску клала,
На вікні фіранку
Тихо опускала.

— Спійть, мої коточки, —
Так співала мати.
Будемо в куточку
Мишку чатувати...

Спійть, мої коточки,
Та рости́ть скоріше.
Я у ваші рочки
Вже ловила миші!

Так співала кицька.
А найменший котик
Враз шугнув за пічку,
Щось схопив у ротик...

— Подивися, рідна, —
Каже він до кицьки:
Чи оце подібне
До живої мишки?

Одягла на носа
Киця окуляри,
Позирнула скося —
Що вже там за чвари?

— Це, мій любий, — каже —
Вовняний клубочок.
А проте, ти завше
Чемний мій синочок.

Не цурайся праці!
Краще помилитись,

Ніж у нашій хатці
Мишку пропустити.

Ці гризунки сірі,
Хоч і ситі навіть,
Прогризають діри
У книжках цікавих!

Тож пильуйте кожний,
Щоб метка і хижа
Не залізла жодна
В нашу хатку миша.

С о б а к а

Одного дня улітку я ходив у ліс.
Там я побачив великого пса. Той
пес на мене як гавкне! Я аж під-
скочив на п'ять стіп. А він ще раз
гавкнув. А я ще раз на п'ять стіп
підскочив. Я побіг додому, а пес
за мною. Спинився я та й питаю
його:

— Куди це ти біжиш?

А він на мене скаче і мені в са-
ме вухо гавкає:

— Гав-гав! Я біжу за тобою.

А я на нього дивлюсь:

— За ким?

— За тобою.

Я мало не зомлів, почувши, що
цей пес говорить. Я питаюсь йо-
го знов:

— А чому?

— Бо я в тебе хочу жити!

— А хіба ти ні в кого не жи-
веш?

— Ні.

— Почекай, перше я мушу за-
питати маму.

— То питайся.

На щастя, мама погодилась. Від
того дня пес живе в мене.

Марко Литваківський, 10 літ.

К. Перелісна

СНІЖИНОЧКА

Сніжиночка спускалася
Із хмароньки на став,
Та дівчинці попалася —
Присіла на рукав.

А та її легесенько
У пальчики взяла,
Злякалася, біднесенька,
Розтала й потекла.

СЛАВНИЙ КОШИКІВЕЦЬ

Коли я буду мати вже
Багато літ,
Здобуду славу
На цілий світ.

Буду я в славній
Кошикарській дружині,
Буду скакати,
Як на пружині.

Влучно кину
М'ячик до кошика
І зароблю
Немалого грошика.

Марко Литваківський
10 літ.

НАЙКРАЩИМ ПОДАРУНКОМ ДЛЯ НАШОЇ ДИТИНИ

будуть

дитячі книжечки:

СНІЖИНКИ	75 ц.
СНІГОВА БАБА	50 ц.
ЗОЛОТЕ ПАВУТИННЯ	50 ц.
СРІБНА ЗІРКА	50 ц.
ОСІННЄ ЛИСТЯ	50 ц.

під редакцією Марії Юркевич
Замовляти в Централі СУА

(Закінчення)

Немов відтворюю затерті письма давноминулих віків...

Або:

В самім кутику кімнати,
має Дарця всі манатки.
Є там лялька чорноброва,
тоалетка яворова,
Столик круглий до роботи,
сукні шити і пороти.
Несе няня дров наручча,
трутить кицю і вже буча...

Або: ка стук до входових дверей няня — вже українка, до когось заговорила по-польськи. За хвилину хоче ввійти до кімнати, але двері зачинені і не отворяться, доки не обіцяє Дарці, що ніколи не буде по чужому говорити.

Оповідання на біблійні теми:

„Перед роками раз весною,
Коли на нарід прийшла скрута,
То в хату теслі з Назарету
Застував голод, нужда люта...“

У Дзвінку“ появилася повість „Княжичі“, про любих мені малих княжичів Данила і Василька, синів Романа Мстиславича. Це було за намовою тата, який хотів конечно мати українську історичну повість для молоді. Хоч мама не могла творити великі полотна — її властивістю було різьбити словом невеликі нариси.

„Непоборні“ це збірка новель із життя виселенців із воєнної смуги в Галичині в Долішній Австрії. Мама вчителювала там і в рвучкому протесті проти людської нужди і безнадії, писала новелі з вірою в невмирущість і силу свого народу, яким дала заголовок „Непоборні“.

Любила красу — в домашній обстановці, в добраних меблях, в сукнях — кожна з них поема для себе. Тішилася своєю красою — високим ростом, тонким станом, рівним тоненьким носом, великими сірими очима, рум'янцем і пишним волоссям.

Кожного року виїздила на два місяці до Митрополичого Підлютого, в прекрасні дикі Горгани. В Підлютім добірне товариство львів'ян: о. пралат Мишковський (професор теології на Львівсько-

му Університеті) з сестрами (родина о. мітрата Бачинського й інші, що заповняють т. зв. Білу Палату. А там прогульки в гори, багатство грибів і ягід. Рвучка Лімниця з дарабами на ній, риби, раки. Мій батько любив природу, розумів її і вчив нас дітей любити все Боже твориво.

Були там розмови й співи вечорами з солістами Генею Бачинською і моїм братом Влодком. Їхали ми до Підлютого два дні. Поїздом до Брошнєва за Стриєм, а опісля возом до Перегінська. Там ночували, а тоді далі до Підлютого.

Часом у своїй кедровій палаті перебував Митрополит Андрей і ревізував своїх гостей з Білої Палати. Мама подивляла його скромний спосіб життя — аскетичний у порівнанні з оточенням Кардинала Сембратовича.

В пізніші роки їздила на Гуцульщину, до Кривовірні, студіювати побут гуцулів. Там Марія Волянська, дружина священника, знайомить її з напів казковими, мальовничими постаттями гуцулок, з повір'ями та звичаями. Оживають перед мамою „тіні забутих предків“, збагачується прастарими словами її словник, картинами давноминулих часів, немов чудом збережених у глибоких горах, її уява. Пізніше Шешори, Косів, а під кінець життя Криниця, і врешті могола в Альпах...

Всюди студіює говори, людей, надмірно вразлива на красу слова, вибирає його з гущі щоденного і ставить на властиве місце.

Через „Княжичів“, через назбирання історичного матеріялу постали „Шеломи в сонці“, а врешті в 30-их роках улюблений твір „Шестикрилець“ — великий роман. Зложений із окремих нарисів, пов'язаних постаттю галицько-волинського князя Романа Мстиславича, що їх мама любила називати медаліонами.

Доволі читала я про вплив Стефаніка на маму, та може... я бачила, як його тверда вдача від-

штовхувала її. „Ви мусите мати повні скрині і всі горнятка з вушками“ — раз сказав.

Перед Франком глибоко клонила голову.

Вважаю, що найбільший вплив мав мій тато. Зберіг маму від польськості, зробив її українку. Хоч мимоволі нерозумів польської мови, в нас дома говорилося тільки по-українськи. Татова бібліотечна шафа була переповнена різними виданнями „Руської історичної бібліотеки“, грубезними томами Шльоссера, всякими виданнями всесвітньої історії в німецькій і польській мовах. Тато створив їй матеріяльні умовини до праці, заохочував і був гордий з її творів. Ще перед своєю смертю в 1926 р. побачив „Непоборних“. Сам був стійких переконань, не знав компромісів, ні для кар'єри (ми були під сильним натиском поляків), ні для якихось утопій (лібералізму). Він умів зберігати спадщину, передану предками і дав її своїм дітям.

Мама хотіла мене записати до близької польської школи, бо я хворіла різними дитячими недугами. Останньою, кілька місяців перед початком шкільного року була шкарлатина, а до єдиної української школи було так далеко — на вул. Мохнацького. Ніякі намови, щоб не томити слабосилої дитини, не помагали.

Врешті мама вжила впливу людей, яких батько дуже шанував. Тоді він утратив терпець і дуже поважна людина чим скорше скінчила з ним розмову на ту тему. І я ходила на вулицю Мохнацького пішки, бо трамваем мусіла б об'їздити ціле місто.

Тато навчив маму жити життям свого народу, бути його частиною.

Приятельок мама не мала. Вистачало їй наше товариство, особливо коли подоростали сини. Зрештою, все була зайнята і ніколи не хворіла. Читали ми всі дуже багато, опісля дискутували. Одне (Закінчення на обкладинці)

К. ГРИНЕВИЧЕВА ОЧИМА ДОНЬКИ

(Докінчення зі стор. 32)

речення не раз стало підставою світогляду котрогось з нас.

Найбільшим зацікавленням у житті мами був світ ідей, — буденщини не помічалося. Розмови були високого піднесення, постаті оповідань оживали змальовані так плястично й інтензивно, до болю пережиті.

Здійснила мрію побачити історичний Київ. Перед 1. світовою війною побачила його. Їздили ми теж до Канева, на могилу Шевченка. Знайомство з Оленою Пчілкою, Лисенком, Павлом Богацьким і іншими цікавими киянами доповнило це.

Дуже любила своїх внучат, „ці молоденькі галузочки на старому дереві“. Називала їх „бабчині любчики кохані“. Руті вільно було рухати недоторкальні папери на бюрку. В одному з останніх листів недужої, з лічниці у Берхтесгадені пише „як то там пальчики Дзвіні й Юричка рисували так красно ті буквочки для бабуні, що то Рутуня казала“ це не бабуня, це — „Шестикрилець“. Дітям багато теплих слів і поцілунків“...

Багато теплих молитов Тобі, дорога Мамо, від нас усіх у 25-ліття, коли Ти відійшла від нас.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

(Докінчення зі ст. 20)

рентки пл.: Наталія Шуст культ.-осв., Галина Тромза заступниця, Марія Цап імпрезова, Марія Романів заступниця, Анна Гомік зв'язки, Ольга Пендаківська і Катерина Якимів сусп. опіка, Анна Чернявська пресова, Ірена Федоронько, Марія Болонна й Ярослава Ковач господарські.

Контр. Комісія пл.: Ольга Сусла, Орися Іванко й Євгенія Кириченко.

Перевибрана голова подякувала за довіря і попросила про більшу співпрацю.

Збори закінчено при перекусці.

Анна Чернявська
пресова референтка

ВАШІНГТОН, Д. К.

Річні Збори 78 Відділу СУА
ім. Олени Степанів

Дата: 11 червня 1972 р.

Збори відкрила п-ні Анна Гаврилюк молитвою і привітала голову О-

кружної Ради Галину Царинник із Філадельфії.

Президія: пп. Г. Царинник, голова, М. Ставнича, член, і О. Курилас, секретарка.

Протокол із попередніх Зборів відчитала п-ні М. Скасків.

Звіти зложили пані: Анна Гаврилюк, голова, Мирослава Скасків, секретарка, Марія Кормелюк, фінансова секретарка, і референтки: Лідія Білоус організаційна, Оля Масник імпрезова, Емілія Проціньська культурно-освітня, Богданна Гелета господарська, Ірина Ставнича виховна, Степанія Дячок сусп. опіки.

Іменем **Контр. Комісії** п-ні Т. Царик ствердила, що як праця Відділу, так і все книговодство було ведено взірцево, тому подала внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі, що Збори прийняли одноголосно.

До нової **Управи** ввійшли пані — Ліда Ярославич, голова, Анна Гаврилюк, заступниця, Мирослава Скасків, кор. секретарка, Ольга Курилас, прот. секретарка, Марія Кормелюк, касієрка. Референтками стали пані — Мотря Слоневська організаційною, Оля Масник культ.-освітньою, Ліда Білоус імпрезовою, Марта Базарко виховною, Тереса Царик пресовою, Софія Задорельська зовнішніх зв'язків, Емілія Проціньська мистецькою, Тамара Вітковицька й Ярослава Оришкевич господарськими, Міра Залуцька і Степанія Копка сусп. опіки. Вільні члени: Богданна Гелета, Степанія Дячок і Ірина Ставнича.

Контр. Комісія: Марія Ставнича, Олена Канда і Софія Малиновська.

Збори закінчено молитвою, після чого слідувала перекуска й чай.

Тереса М. Царик, прес. реф.

82 ВІДДІЛ СУА В БРОНКСІ, Н. Й.

Річні Збори відбулися 3-го лютого 1973 р. Проводила п-ні Мирослава Савчак, секретарювала п-ні Надія Попель.

Звіти Управи зложили пані — Надія Попель, голова, Іванна Клим, секретарка, Ірина Загаляк, касієрка і референтки пані — Ірина Іванчишин культ.-освітня, Олена Лиско організаційна, Марія Васьків сусп. опіка, Юлія Дашко господарська.

До нової **Управи** ввійшли пані — Іванна Клим, голова, Надія Попель, заступниця, Ірина Загаляк, касієрка, Ірина Іванчишин, секретарка. Референтками стали пані — Олена Лиско організаційною, Мирослава Савчак культ.-освітньою, Софія Данилович імпрезовою, Леонтина Гошовська ви-

Календарець СУА

- 27 квітня — Великодній Базар — 64 Відділ СУА в Нью Йорку
4—6 травня — Виставка картин Л. Гуцалюка — Окружна Рада і Відділи Округи Шикаго
5—6 травня — Річні Збори Головної Управи СУА — Дім СУА у Філадельфії
6 травня — Збірка під церквою на цілі Суспільної Опіки — 64 Відділ СУА в Нью Йорку
12 травня — Свячене з програмою — 64 Відділ СУА в Нью Йорку
13 травня — День Матері — 84 Відділ СУА у Шикаго
20 травня — Ювілей 40-ліття Відділу — 23 Відділ СУА в Дітроїті
3 червня — Ювілей 10-ліття Окр. Ради і 40-ліття 36 Відділу СУА в Шикаго
9 червня — Організаційні Сходини і доповідь д-ра Романа Осінчука — 64 Відділ СУА в Нью Йорку
26 вересня — Літературний Вечір Ганни Черинь — 84 Відділ СУА в Шикаго
29 вересня — Вечір на пошану Соломії Крушельницької — 64 Відділ СУА в Нью Йорку
7 жовтня — Збірка під церквою на цілі Суспільної Опіки — 64 Відділ СУА в Нью Йорку
20 жовтня — Авторський Вечір Ульяна Любич — 64 Відділ СУА в Нью Йорку
2 жовтня — Відкриття Виставки Молодих Талантів — 64 Відділ СУА в Нью Йорку

ховною, Марія Васьків сусп. опіки, Корнелія Лонкевич господарською, Ярослава Лісовець пресовою.

Контр. Комісія пані — Лідія Котлярчук, Олена Кандюк і Олена Смулка.

Ярослава Лісовець
пресова референтка

106 ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ В ГАРТФОРДІ, КОНН.

Річні Збори відбулися 14 січня 1973 року. Звітували: Валентина Лучкань, голова, Марія Волошко, секретарка й Ольга Якимів, касієрка.

До нової **Управи** ввійшли пані — Стефанія Пришляк — голова, Леся Дитюк — заступниця, Леся Васильків — секретарка, Ольга Якимів — скарбничка. Референтки пл.: Валентина Лучкань пресова, Людмила Хмельівська і Марія Швець господарські.

Валентина Лучкань
пресова референтка

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.
Return to "OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St., Phila., Pa. 19141
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Централа одержала

від 1 до 28 лютого 1973 р.:

ПРЕСОВИЙ ФОНД:

У цьому списку подаємо пожертви на пресовий фонд обов'язковий. Пожертви на пресовий Запасовий Фонд є проголошені в іншому місці.

Від. 1 Нью Йорк	35.00
" 7 Акрон	40.00
" 11 Трентон	90.00
" 20 Філадельфія	60.00
" 21 Бруклін	15.00
" 27 Піттсбург	25.00
" 29 Шикаго	55.00
" 37 Дітройт	20.00
" 42 Філадельфія	50.00
" 55 Лос Анджелес	30.00
" 59 Балтимор	100.00
" 64 Нью Йорк	50.00
" 68 Сиракузи	50.00
" 69 Лорейн	50.00
" 76 Воррен	20.00
" 78 Вашингтон	50.00
" 85 Сиракузи	10.00
" 93 Гартфорд	10.00
" 94 Флінт	15.00
" 101 Шикаго	50.00

По 10 дол.: Т. і Ю. Гаврилів, Філадельфія, Теодосія Коцик, Рочестер, Л. і Ю. Бубела та М. і Н. Даниш із Нью Йорку, Ростислава Яхницька, Нью Гейвен, М. Блаженко, Кліфтон.

По 5 дол.: Надія Мандрусак, Савт Орендж, Марія Гойдало, Гемтремк, Ірина Мамчин, Філадельфія, Марія Луцишин, Парма, Ганна Ратич, Едісон, Мирослава Вовкодав, Нью Йорк, Люба Раковська, Бронкс.

По 4 дол.: Павлина Веприк, Вестон.

По 3 дол.: Яраслава Лободич і Марія Головінська, Філадельфія, Ярослава Хархаліс, Торонто, Віра Смаль-Стоцька, Іванна Яремко, Парма, Пелагія Кулик, Рочестер, Олександра Воробкевич, Палм Біч, Станіслава Гребеняк, Лондонвіл, Е. Хименко, Черрі Валлі, Клявдія Салюк, Джерзі Ситі, Надія Гаджера і Марія Деркач, Шикаго, Галя Герасимчук, Нью Гейвен, Стефанія Голуб'як, Піттсбург, Е. Рекшинська, Нью Йорк, Катерина Бук, Пассейк.

По 250 дол.: Анна Маньовська, Ньюарк.

По 2 дол.: Катря Гавда, Алта, Стефанія Гуцалюк і Надія Клезор, Бруклін, Ольга Карван, Філадельфія, Дonya Демрей, Дітройт, Галина Мартинів, Кліфтон.

По 1 дол.: Світляна Кузьменко, Торонто, Люба Фалько, Бавнд Брук, Анна Василячук, Філадельфія, Марія Карпевич, Нью Йорк, Марія Вінтонів, Бейон, Анеля Бартош, Денвер, Ірина Смішкевич, Бруклін, Софія Михайлишин, Балтимор.

ФОНД „МАТИ І ДИТИНА“:

Від. 1 Нью Йорк	135.00
" 21 Бруклін	10.00
" 33 Клівленд	425.00
" 38 Ленсінг	16.00
" 47 Рочестер	22.00
" 49 Бофало	30.00
" 59 Балтимор	200.00
" 64 Нью Йорк	120.00
" 68 Сиракузи	39.00
" 69 Лорейн	100.00
" 82 Бронкс	150.00
" 83 Нью Йорк	45.00
" 93 Гартфорд	60.00
" 101 Шикаго	120.00

МУЗЕЙ СУА:

Від. 1 Нью Йорк	100.00
" 7 Акрон	50.00
" 11 Трентон	40.00
" 20 Філадельфія	25.00
" 21 Бруклін	10.00
" 27 Піттсбург	15.00
" 29 Шикаго	50.00
" 35 Озон Парк	25.00
" 42 Філадельфія	25.00
" 59 Балтимор	100.00
" 64 Нью Йорк	100.00
" 68 Сиракузи	10.00
" 69 Лорейн	100.00
" 78 Вашингтон	100.00
" 94 Флінт	15.00
" 101 Шикаго	50.00

„ФОНД 500“

Від. 1 Нью Йорк	10.00
-----------------	-------

3 подякою

Ольга Муссаковська, секретарка
Ірина Качанівська, касієрка

Чи Ваша дитина користує з української світлички, що її у Вашій місцевості ведуть Відділи СУА?

SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF

LESYA UKRAINKA

Translated by Pauline Cundy

Foreword by Clarence A. Manning

3 НАГОДИ ВЕЛИКОДНІХ СВЯТ

подаруйте

ДОЦІ або СИНОВІ

„Дух Полум'я“

Лесі Українки

англійською мовою

у перекладі Персіфалія Канди

з передмовою К. Маннінга

Ціна \$5.00

Замовляти в Централі СУА

Знов появилася в продажі книжка

НАТАЛІЇ КОСТЕЦЬКОЇ

КУХОВАРСЬКІ

ПРИПИСИ

яка вміщує зшитки:

М'ясиво, Городина й овочі, Печиво

Ціна 3 дол.

Замовляти в адміністрації нашого

журналу

Пам'ятайте про Запасовий Фонд „Нашого Життя“!

Printed by "America," 817 N. Franklin St., Philadelphia, Pa. 19123. U.S.A.